

**SİVASLI ÂŞIKLARIN
KIBRIS KONULU ŞİİRLERİ**

Dr. Doğan KAYA

**SİVASLI ÂŞIKLARIN
KIBRIS KONULU ŞİİRLERİ**

Dr. Doğan KAYA

Sivas – 2019

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	6
GİRİŞ	7
A. 1963'teki Rum zulmünü konu edinen şiirler	
1. Makarios'a hakaret	11
2. Türklerin maruz kaldıkları zulüm	12
3. Türklerin perişan ve acizliği	13
4. Birleşmiş Milletlerden yardım	13
5. İntikam ve kararlılık	13
6. Türklerin meziyeti	14
7. Rumların meziyeti	15
8. Türk ordusu	15
B. 1974 Kıbrıs Barış Harekâtını ve öncesini ihtiva eden şiirler	
1. Barış Harekâtının haklılığı	15
2. İdealler, arzular	17
3. Rumlara ihtar ve meydan okuma	18
4. Barış Harekâtı ve Mehmetçiğin kahramanlığı	19
5. Zafer ve Kıbrıs'ın vatan olması	24
C. 1974 sonrasında konu edinen şiirler	
1. Rumların münferit hareketleri ve bunlara Türklerin tavrı	25
2. Yunan tahriki ve Kıbrıslı Rumlara ikaz	26
3. Tarihte Kıbrıs için yapılanlar ve Türk olmakla duyulan gurur	28
4. Türkiye-Kıbrıs bütünleşmesi	29
Ç. Kıbrıs sevgisini yansıtan şiirler	

1. Kıbrıs'ın değerlerine sevgi ve saygı	30
2. Tabiî güzellikler	30
3. Acı ve neşede Türkiye ile müştereklik	31
D. Plaklarda yer alan parçaları	32

METİNLER

A. İncelemeye Tabi Tutulan Şiirler	35
Alenî	37
Ali Dayı	39
Ali Doğan	41
Ali Ertekin	43
Ali İzzet-1	45
Ali İzzet-2	46
Derdiment-1	48
Halil İbrahim Bacak	50
Hasan Güldiken-1	51
Hasan Güldiken-2	53
Hasan Güldiken-3	55
Gafilî	56
Gülhanî	58
Gündüz	60
İsmetî-1	62
İsmetî-2	64
İsmetî-3	66
Merdanoğlu	67
Sefil Selimî	69
Şükranî	71
Âşık Veysel	72
B. İnceleme Dışındaki Şiirler	74
Ahmet Acar	74
Ali İzzet Özkan-3	75

Atıf Okatan	77
Berdarî	79
Cafer Tuncer	81
Derdimend-2	82
Doğu Âşığı-1	84
Doğu Âşığı-2	86
Duran Baba	87
Emsalî-1	88
Emsalî-2	90
Halil (Aydoğar)	92
Halil İbrahim Yörük	94
Hatunî	96
İcazet (Ali Beşiktepe)	97
Memiş Eroğlu	101
Mikdat Karataş	102
Mustafa Kapkın	104
Ömer Tanrıverdi	105
Ömer Tombul-1	108
Ömer Tombul-2	110
Süleyman Sağcı-1	111
Süleyman Sağcı-2	113
Talibî Coşkun-1	116
Talibî Coşkun-2	128
Ülfetî	135
Vacip Eser	137
Yavuz Cantürk	138
Yusuf Çınar-1	140
Yusuf Çınar-2	142
Yüzbaşıoğlu-1	144
Yüzbaşıoğlu-2	146
Ziya Başer (İlhamî)	147
Kaynakça	150

ÖNSÖZ

Bu kitabın yazılmasının temelleri *İkinci Uluslararası Kıbrıs Araştırmaları Kongresi*'nde (Gazimağusa-Kıbrıs, 24-27. 11. 1998) bildiri sunmak suretiyle atılmıştır. Söz konusu çalışma daha sonra gözden geçirilerek *Âşık Edebiyatı Araştırmaları* adlı kitabımızda yayımlanmıştır (İstanbul, 2000, s. 283-314).

Aradan geçen zaman içerisinde konu ile ilgili malzeme toplamamız devam etmiş; zikredilen çalışmada yer alan 21 şiire, 33 şiir daha eklenerek şiir sayısı 54'e çıkarılmıştır.

Kitapta şiirleri bulunan şairlerin başlıcası şunlardır:

Ahmet Acar, Alenî, Ali Dayı, Ali Doğan, Ali Ertekin, Ali İzzet Özkan (3 adet), Âşık Veysel, Atıf Okatan, Berdarî, Cafer Tuncer, Derdimend (2 adet), Doğu Âşığı (2 adet), Duran Baba, Emsalî (2 adet), Gafilî, Gülhanî, Gündüz, Halil (Aydoğar), Halil İbrahim Bacak, Halil İbrahim Yörük, Hasan Güldiken (3 adet), Hatunî, İcazet (Ali Beşiktepe), İsmetî (3 adet), Memiş Eroğlu, Merdanoğlu, Mikdat Karataş, Mustafa Kapkın, Ömer Tanrıverdi, Ömer Tombul (2 adet), Sefil Selimî, Süleyman Sağcı (2 adet), Şükranî, Talibî Coşkun (2 adet), Ülfetî, Vacip Eser, Yavuz Cantürk, Yusuf Çınar (2 adet), Yüzbaşıoğlu (2 adet), Ziya Başer (İlhamî).

En fazla şiir yazarlar; 3'er adet şiiriyle Ali İzzet Özkan, Hasan Güldiken ve İsmetî'dir. Bunları 2 adet şiiriyle Derdimend, Doğu Âşığı, Emsalî Ömer Tombul, Süleyman Sağcı, Talibî Coşkun, Yusuf Çınar ve Yüzbaşıoğlu izlemektedir.

Şiirlerin içinde en hacimli olanları, Talibî Coşkun 77 ve 42 dörtlük olan destanlarıdır.

Kitabımızın kültürümüz için hayırlı olmasını diliyorum.

Sivas, 10 Eylül 2019

Dr. Doğan KAYA

GİRİŞ

Kıbrıs, Türkiye Türklerinin gönül bağı olduğu, özdeşleştiği bir adadır. Adada yaşayan Türklerin maruz kaldıkları, baskılar, zulümler ve katliamlar Anadolu insanını yürekte yaralamış; maddi ve manevi yardım yapmak için seferber olmuştur.

Biz asıl konuya geçmeden önce, Kıbrıs'ta, hangi safhalardan geçerek bugünkü noktaya gelindiği hususunda özet bilgi vermek istiyoruz.

1 Ağustos 1571'de toplam 50.000 kişi şehit vermek suretiyle Osmanlılar tarafından fethedilen Kıbrıs, 307 sene Osmanlı hakimiyetinde kalmış, 1878 Berlin Antlaşması kararlarıyla 12 Temmuz 1878'de geçici olarak İngilizlerin idaresine verilmiştir. Birinci Dünya Savaşında Osmanlıların Almanların yanında yer alması üzerine İngilizler, 5 Kasım 1914'te tek taraflı olarak İngiltere'ye ilhak etmiştir. 1931 Ekim'inde Rumlar, Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhakı için isyan etmiş, ne var ki isyan başarıya ulaşamamıştır. Makarios ve Yunan Hükümetinin maddi ve manevi desteği alan ve ENOSİS (Yunanistan'a ilhak) mücadelesini veren EOKA tedhiş örgütü, 1 Nisan 1955 günü adada İngiliz ve Türklere karşı terör hareketlerine başlamıştır. Lefkoşe Vali Konağı, Müsteşarlık dairesi Ortadoğu İngiliz Kuvvetleri Genel Karargâhı ilk bombalanan yerler olmuştur. Bu arada yapılan baskılara direnmek için Türkler 1 Ağustos 1958'de Türk Mukavemet Teşkilatını (TMT) kurmuştur. 11 Şubat 1959 günü Züriç, 19 Şubat 1959 günü de Londra Antlaşmaları imzalanmış ve bu antlaşmaya göre Türk

toplumu yönetimde eşit haklar elde etmiştir. 15-16 Ağustos 1960'ta da Kıbrıs Cumhuriyeti ilan edilmiştir. Ne var ki, Makarios, Anayasa şartlarına aykırı hareket etmiş, bu konuda Türkiye'nin ikazlarını önemsememiştir. Nihayet Megali-İdea hayali çerçevesinde Rumlar, 21 Aralık 1963'te 20.000 kişilik eğitilmiş EOKA teröristleri ve Yunan askerleri ve modern silahlarıyla savunmasız Türklere karşı katliama başlamıştır. Bu, 23-25 Aralık 1963 günlerinde Kanlı Noel hadiselerine dönüşmüştür. Kadın-kız, çocuk-geçmiş yaşlı demeden katledilen ve zulmedilen bu insanlık dışı hadiseler 25.000 Türk'ün göçmesine, 23.500 kişinin işsiz ve sakat kalmasına sebep olmuştur. 1 Ocak 1964'te Makarios'un Zürich ve Londra Antlaşmalarını feshetmesi üzerine Kıbrıs Cumhuriyeti'nin de varlığına son vermiştir. ENOSİS düşüncesini gerçekleştirmek isteyen Rumlar Türklere karşı saldırılarının arkasını kesmemiş sonraki yıllarda Erenköy'e (9.8.1964), Geçitkale ve Boğaziçi'ne (15.11.1967) düzenledikleri baskınlarda katliamlarına devam etmişlerdir. 15 Temmuz 1974'te EOKA-B terör örgütü ile ittifak eden Yunan subayları Makarios'a karşı darbe yapmış, Makarios, Ba'fa kaçmayı başarmış ve "İnsan Kasabı" olarak bilinen Nikos Sampson, Cumhurbaşkanı makamına geçerek "Kıbrıs Helen Cumhuriyeti"ni kurmuştur. Bütün bu olup bitenler karşısında Türkiye 20 Temmuz 1974'ta Kıbrıs Barış Harekâtını başlatmış, 22 Temmuz 1974 günü saat 17.00'de sona erdirmiştir. Harekât sonucunda Nikos Sampson işgal ettiği mevkinden uzaklaştırılmıştır.¹

Kıbrıs'ı Türkiye'den ayrı görmeyen Türk halkı, hadisenin başından beri gönlü ve düşüncesiyle hep Kıbrıs Türklerinin yanında olmuştur. Çeşitli toplantılarda,

¹. H. Fikret Alasya, *Kıbrıs ve Rum-Yunan Emelleri*, KKTC Eğitim ve Kültür Yayınları:24, 1992, s. 1-106.

neşrettikleri gazete dergi ve kitaplarda, muhtelif vesilelerle düzenlenen programlarda duygu, inanç ve düşüncesini ifade imkânı bulmuştur. Toplumun önde gelen simalarından olan âşıklar da bu konuda kayıtsız kalmamış, dilinin döndüğünce vuku bulan olaylar karşısında tavır almıştır.

Âşıkların yoğun olarak bulunduğu Sivas'ta da âşıklar Kıbrıs konusunda yazdıkları Ğ söyledikleri şiirlerle toplum üzerinde etkili olmuş; bir bakıma coşkulu ve anlamlı sözleriyle toplumun hissiyatını dile getirmişlerdir. Bir kısım Sivaslı âşıklar da Kıbrıs Barış Harekatı dolayısıyla plaklar hazırlamışlardır.

Bu kitapta Sivas yöresi âşıklarına ait 21 şiir incelemeye tabi tutulmuştur. Bunların başlıcası mahlaslarına ve söyledikleri şiir sayılarına göre; *Alenî, Ali Dayı, Ali Doğan, Ali Ertekin, Ali İzzet* (2 şiir), *Derdiment, Halil İbrahim Bacak, Hasan Güldiken* (3 şiir), *Gafilî, Gülhanî, Gündüz, İsmetî* (3 şiir), *Musa Merdanoğlu, Sefil Selimî, Şükranî, Talibî Coşkun* (3 şiir) ve *Âşık Veysel*'dir.

Sözü edilen âşıklar ve şiirlerinden özellikle Talibî Coşkun'un ayrı bir özelliği vardır. Talibî, Sivaslı âşıklar içinde belki de diğer âşıklar da dâhil, Kıbrıs'a en hacimli şiir söyleyen birisidir. *Talibî Coşkun* (1898-1976), Sivas'ın Altınyayla (Eski adı: Tonus) ilçesindedir. 1975 yılında yayımladığı *Kıbrıs Destanı* adlı eserinde, Kıbrıs ve Kıbrıs'ın millî davası konusuna yer vermiştir.² Kıbrıs'la ilgili olarak kitapta üç şiiri yer almaktadır. Bunlardan ikisi destandır.

On bir heceli ve 94 dörtlükten ibaret olan birinci destanın ayağı; "...karıştı Yunanlar" şeklindedir ve toplam dörtlük sayısı 94'tür. Ne var ki, 1974 Barış Harekatının anlattığı bu destanda Talibî, zaman zaman; "...giydi

². Talibî Coşkun, *Kıbrıs Destanı*, Ankara, 1975, 31 s.

Yunanlar, ... çizdi Yunanlar, ... söndürdü Yunanlar” gibi söyleyişlerle ayaktan çıkmıştır. Destanın 78. dördlüğünden itibaren ayağı; “... savaşları var” şekline değişmiş ve sonuna kadar bu ayakla sürmüştür. Destanın ilk ve son dördlükleri şöyledir:

*Bin dokuz yüz yetmiş dördün yılında
Şiddetle harp oldu Kıbrıs yolunda
Söyleniyor bu dünyanın dilinde
Rumlar ile hep karıştı Yunanlar*

.....
TALİBÎ COŞKUN sever vatanı yurdu
*Her memleket bana bir ilham verdi
İşbu dertli destanım sona erdi
Yüreğimin birçok sızıları var* 3

Talibî destanlarından birini de Rumların Türklere reva gördükleri zulüm üzerine söylemiştir. Destan on bir hecelidir ve toplam 42 dördlüktür. İlk dördlük şöyledir:

*Bakin şu Kıbrıs'ın kara bahtına
Makariyos yakıştı mı tahtına
Yine Türkler eremedi ahtına
Şu adayı bir kurtaran olur mu*

Kıbrıs'ın geçmişi de genel durumunun hikâye edildiği destan;

*Yaralılar hastahaneye yattı
Doktorlar güzelce tedavi etti
İlaçlar yapıldı yaralar bitti
Bazı da vadesi yeten olur mu* 4

3. Talibî Coşkun, a. g. e., s. 4-19.

4. Talibî Coşkun, a. g. e., s. 20-26.

dörtlüğüyle son bulmakta ve bu dörtlükte âşğın adı yer almamaktadır.

Talibî'nin sözünü ettiğimiz üçüncü şiiri on bir heceli ve altı dörtlüktür. Şiirde Rum zulmü konu edinilmiştir. Şiirin ilk ve son dörtlüğü şöyledir:

*Kıbrıs'ta camiye bomba attılar
Türk cemaatına zulüm ettiler
Namaz kılanlar da bana baktılar
Yazık İslâmların ibadetine
.....
O zaman arayıp soran yok idi
Fen aletlerini gören yok idi
Hem de teyyare tren yok idi
Bak eski zamanın hareketine 5*

Talibî'nin sözünü ettiğimiz üç şiiri bu çalışmanın sınırlarını hayli zorlayacak özellikte olduğundan muhteva itibariyle ayrı çalışmayı gerektirmektedir. Bu bakımdan bildirimizde diğer şiirleri incelemeye tabi tuttuk.

Talibî'nin dışında kalan şairlerin şiirleri çalışmamızın başında verdiğimiz Kıbrıs'ın geçmişiyle ilgili bilgiler ışığında söylendiği zamana ve muhtevalarına göre dört grupta toplayabiliriz:

A. 1963'teki Rum zulmünü konu edinen şiirler

1. Makarios'a hakaret

EOKA terör örgütüne açıkça destek veren Makarios'u âşıklar kâfir, kıyamet gününün İblis'i, ayı, kahpe, domuz, eşek-hımar, namussuz, alçak ve dünyayı birbirine düşüren sıfatlarıyla nitelemiştir.

5. Talibî Coşkun, a. g. e., s. 27.

Ah dinsiz imansız kâfir Makaryos (Ali Ertekin)

Kıyamet gününde İblis Makaryos (Ali Ertekin)

EOKA çetesi ey vahşi ayı (Ali Ertekin)

*Tükürttün yüzüne bütün dünyayı
Uydurdun yalanı kahpe Makaryos* (Ali Ertekin)

*Din adamı sayılır domuz kendisi
Asla yoktur onun ar ve namusu
Tanırsın bizleri eşek Makaryos* (Ali Ertekin)

*Kara yüzlü kara saçlı canavar
Yarın sorulacak senden bu hımar* (Ali İzzet-1)

*Sanki din adamı o alçak papaz
Buladır dünyayı parmağı durmaz* (Âşık Veysel)

2. Türklerin maruz kaldıkları zulüm

Adada üvey evlat muamelesi gören Türkler kadın-kız demeden katledilmiş, esir alınmış, evleri yakılmış, yıkılmış, ocaklar söndürülmüş, insanlık dışı yapılan katliamlar durmak bilmemiş; bütün bunlar Anadolu insanının içini bir kurt gibi kemirmiştir.

Öldürüp Türkleri evini yıktın (Ali Ertekin)

*Kadın kız demedin kıydın canına
Küçük masumların girdin kanına* (Ali Ertekin)

Ateş kesilmedi köyler yanıyor (Ali İzzet-1)

Hanım bacıları esir aldılar

*Çok ceza ettiler kampa saldılar
Yavru bebeler bıçak çaldılar* (Ali İzzet-1)

Kan içer zalimin kanlı elleri (Ali İzzet-1)

Yüz bin Türk'ün ocakları sönüyor (Ali İzzet-1)

*Kıbrıs'taki olan haksız olaylar
Kemirir içimi kurt olur gider
İnsanlık dışında yapılan işler
Bütün milletlere dert olur gider* (Âşık Veysel)

3. Türklerin perişan ve acizliği

Türkler, adada yapılan zulümlere sabredemez; gelinin-kızın ağlaştığı yürekler parçalayıcı halleri dayanılmaz boyutlara ulaşmıştır.

Hiç kimse sabretmez bunca zulüme (Ali Ertekin)

O masum Türklerin halini görsün (Ali Ertekin)

Gelinler ağlaşır kızlar ağlaşır (Ali İzzet-1)

4. Birleşmiş Milletlerden yardım

Bütün dünya olup bitenlere seyirci kalırken, Birleşmiş Milletlerin kuruluş gayesi doğrultusunda Rum saldırılarına müdahalede bulunması gerekir.

Birleşmiş Milletler Kıbrıs'a gelsin (Ali Ertekin)

5. İntikam ve kararlılık

Kıbrıslı Türklere yapılan zulüm ve işkence karşılıksız kalmayacaktır. Tarihte Türklerden yedikleri şamardan ders almamış olan Rumlar ve onların lideri Makarios bunun hesabını kanıyla ödeyerek verecektir. Gün gelecek ağlayan

taraf Rumlar olacaktır ve ellerindeki imkânlardan da yoksun kalacaklar, Lefkoşa Türk yurdu olacaktır.

Ödersin kanınla alçak Makaryos (Ali Ertekin)
Sorarız hesabı zalim Makaryos (Ali Ertekin)
Amansız süngümüz ordunu bozar
1919 bak ki ne yazar (Ali Ertekin)

Lefkoşa üstünde jetimiz uçar
EOKA çetesi it gibi kaçar (Ali Ertekin)

Bir aslan, hakkından gelir Makaryos (Ali Ertekin)

Yakarız canını kahpe Makaryos (Ali Ertekin)

Zalimden katilden hesap sorarız
Bir canın yerine bin can alırız (Ali Ertekin)

İnsan haklarının kâfir düşmanı
Birgün gelecek ki sizler ağlaşır (Ali İzzet-1)

Kafamız kızarsa vurur kırarız
Herşeyin bir anda hurd'olur gider (Âşık Veysel)

Bir bir sorulacak kalır mı ahlar
Çizm'altında çiğnenirken alçaklar
Bakarsın binlerce Yorg'ölür gider (Âşık Veysel)

Urumlar bu işi iyi bilmeli
Kıbrıs'a düşerse Türklerin yolu
Lefkoşa Türklere yurt olur gider (Âşık Veysel)

6. Türklerin meziyeti

Türkler, barış sever, gözü pek, Allah'tan korkan, temiz vicdanlı, namuslu, ölürse şehit kalırsa gazi inancıyla

yoğrulmuş ve haksız yere adam öldürmeyen hasletlerle sahip soylu bir millettir.

Sulh sever milletiz cihanda hürüz (Âşık Veysel)

*Türk milleti asla korkmaz düşmandan
Korkarız Allah'tan bir de vicdandan
Geçmeyiz namustan geçeriz candan
Kalan gazi ölen mert olur gider* (Âşık Veysel)

Türkler haksız yere adam öldürmez (Âşık Veysel)

7. Rumların meziyeti

Rumlar, yaptığı vahşetler dolayısıyla nefret edilen, vicdansız, adaletsiz ve zalim bir millettir.

*Nefret kapıların size açıyor
Vicdan sizden çok uzaktan uçuyor
Zulüm var adalet nerde olur gider* (Âşık Veysel)

8. Türk ordusu

Kahraman ve kutsal değerleri uğruna savaşmasını bilen bir ordudur.

Kahraman ordumuz elde silahlar (Âşık Veysel)

*Türk ordusu kullanırsa silahı
Tedavisiz derdin dört olur gider* (Âşık Veysel)

B. 1974 Kıbrıs Barış Harekâtını ve öncesini ihtiva eden şiirler

1. Barış Harekâtının haklılığı

Türklerin 20 Temmuz 1974'te Kıbrıs'a Barış Harekâtı yapmasının haklı sebepleri vardı. Bu konuya çalışmamızın giriş bölümünde temas etmiştik. Kıbrıs Türklerinin maruz kaldıkları baskı, işkence ve zulüm Anadolu Türkünü

yürekten yaralamıştır. Herkeste olduğu gibi âşıklar da bu konuda kayıtsız kalmamış, dilinin döndüğünce bildiklerini, duyduklarını ve tespitlerini mısralara dökmüştür.

Rumların adayı tamamen Türklerden temizlemek için beşikteki bir aylık çocuğa kadar ayırım gözetmeden katliamlara girişmesi, kana doymaması gibi Türklere reva gördükleri zulüm hat safhaya ulaşmışken, Türkiye'nin garantörlük hakkını kullanarak yaptığı Barış Harekâtı Kıbrıs'a huzur getirmiştir.

*Bulunmazken hiç bir çare
Kıbrıs'a huzur getirdi* (Alenî)

*Makarios kudururken
ENOSİS-menosis derken
Katliama hız verirken
Adaya huzur getirdi* (Alenî)

*Yaptık çağrı garantöre
Bu kanı durdurun hele
Duymak istemedi bile
Kıbrıs'a huzur getirdi* (Alenî)

*Katil Rumlar kan içerken
Kıbrıs'a huzur getirdi* (Alenî)

*Kıbrıs'a hükmeden zalim Makaryos
Fitne tohumları ekip gidiyor* (Ali Doğan)

Büyük hata yaptı Rum'un askeri (Ali Doğan)

Urular durmadan yıkıp gidiyor (Ali Doğan)

*Can atıyor beşikteki bebekler
Ordumuz düşmana eğmesin başı* (Derdimend)

*Seferberde nice kurbanlar verdim
Hâlâ özlüyoruz kavim kardaşı* (Derdimend)

*Bir aylık çocuğu öldüren Yunan
Kıbrıs bizim diye saldıran Yunan
Gücü yetmeyince çıldıran Yunan* (Gülhanî)

*Türklerin sabrı doldu taşıyor
Yeşil yurdumuzda düşman yaşıyor* (Halil İbrahim)

Tatlı aşımıza zehirler kattın (Halil İbrahim)

*Sana karşı gelen hain düşmanın
Cezasını vermek için devam et* (Merdanoğlu)

*Atamdan emanet bu vatan bize
Nice hainleri getirdik bize* (Merdanoğlu)

2. İdealler, arzular

Milli konularda son derece duyarlı olan Türkler hep yüce idealler içinde olmuştur. Bunlardan birisi de Kıbrıs'ın Türk olması düşüncesidir. Barış Harekâtı vesilesiyle bu inanç ve düşünce bir defa daha ön plana çıkmıştır.

Ölümü hiçe sayarak düşmana son dersi verip Kıbrıs'a, heybetle parlayacak olan Türk sancağı dikilmeli, Batı Trakya'da Atamızın doğduğu Selanik bizim olmalı.

*Açılsın mübarek sancak-ı şerif
Heybetle parlasın düşmana karşı* (Derdimend)

*Kıbrıs diyerekten naralar attın
Aldığın dersleri ne tez unuttun* (Halil İbrahim)

Vatan için millet için yurt için

Vuracağız Allah izin verirse (Hasan Güldiken-1)

*Selânik'te Atamızın evini
Göreceğiz Allah izin verirse* (Hasan Güldiken-1)

*Alay alay köpeklerin leşini
Sereceğiz Allah izin verirse* (Hasan Güldiken-1)

*Çakal sürüsünü bozkurtlar gibi
Süreceğiz Allah izin verirse* (Hasan Güldiken-1)
*Makaryos'a Yunanlıya son dersi
Vereceğiz Allah izin verirse* (Hasan Güldiken-1)
*Sürü sürü bozup alçak Yunan'ı
Kıracağız Allah izin verirse* (Hasan Güldiken-1)

3. Rumlara ihtar ve meydan okuma

Türkleri hep zayıf anlarında yakalayıp üstün gelmeye çalışan Rumlar, aslında bizimle boy ölçüşemeyecek kadar korkak ve aciz bir millettir. Hal böyleyken tarihte başına gelenleri düşünmeden yine de fırsat buldukça bizleri taciz etmektedir. Bu sebepten bazı şeyleri onlara hatırlatmak gerekecektir. Barış Harekatı da bunun için iyi bir vesile olmuştur.

Rumlar perde arkasında birtakım düzenbazlık içindedir. Yaptıklarının yanlarına kâr kalacağını sanmaktadırlar. Halbuki, Türkler her şeyin farkındadır ama sabretmektedir. Zamanı ve yeri geldiğinde onların anlayabileceği dersi verecek güçte ve kararlılığındadır.

*Türk milleti gelmez kahpe oyuna
Yaptığın oyunu bilmez mi sandın
Bir kez göz ataydın tarih boyuna
Türk intikamını almaz mı sandın* (Ali Dayı)

- Adalet yerini bulmaz mı sandın* (Ali Dayı)
- Nerde kaldı şu Rumların efesi* (Ali Dayı)
- Gaziveren mücahitler köyünde
Ağlayanlar birgün gülmez mi sandın* (Ali Dayı)
- Kararımız gerçek almayız geri
Bunu duydu Avrupa'nın her yeri* (Hasan
Güldiken-2)
- Sakın kafasını bozmayın Türk'ün
Silkinse dünyayı yıkar Mehmetçik
Allah Allah derse o zaman korkun
Gürleyip meydana çıkar Mehmetçik* (Gülhanî)
- Behey kahpe Yunan yerim mi sandın
Kalleşlik eyleyip malın Türklerin* (Gündüz)
- Yerini yurdunu eyleriz viran* (Gündüz)
Yine Akdeniz'e dökerik sizi
Evvelden erliğin bilin Türklerin (Gündüz)

4. Barış Harekâtı ve Mehmetçiğin kahramanlığı

Barış Harekâtı sırasında Mehmetçik, ölümü hiçe sayarak eşi görülmemiş kahramanlık örneği vermiş, tarihe altın harflerle zafer yazmıştır.

Kendine güvenen, yaptığına inanan, ölümden korkmayan Mehmetçik, yalçın ve aşılmaz denilen Beşparmak dağlarına çıkmasını bilmiştir. Onun için harp, bayramdır. Zaman, Rumlara yaptıklarını yanlarına komama zamanıdır, Zaman, Kıbrıs'ın dört bir tarafına sancak dikme, zafer kazanma zamanıdır. Sivaslı Osman Fazıl Polat Paşa komutasındaki Türk askeri "Allah Allah" nidalarıyla, Lefkoşa, Magosa ve Lefke'yi ele geçirmiş, Piri Camiinde

namaz kılınmış, artık Kıbrıs şeref madalyasına hak kazanmıştır.

*Mehmetçik şahlandı bir an
İşte görev kahpe Yunan* (Alenî)

*Kendine güveni çoktu
Yorganı başına yıktı
Beşparmak dağına çıktı* (Alenî)

*Genel Kurmay'ından aldı emiri
Güçlük yok orduya kırar demiri
Uzun olsun Mehmetçiğin ömrü
Vatanı uğruna ölmez mi sandın* (Ali Dayı)

*Harbe gitmek bizim için bayramdır
Türk'ün mazisine dünya hayrandır* (Ali Dayı)

*Mehmetçik hücumda denizde yerde
Hele gör jetlere emrini ver de
Arayıp tarıyor düşmanlar nerde* (Ali Dayı)

*Komutanlar vur emrini veriyor
Omorfo'yu Türk ordusu sarıyor
Bura yetmez deyip yine yürüyor* (Ali Dayı)

*Ordular hücumda sahil boyunda
Yiğitler yetişir Türk'ün soyunda* (Ali Dayı)

*Düşmanlar da bölük bölük bölündü
En sonunda Lefke şehri alındı
Piri Camiinde namaz kılındı* (Ali Dayı)

*Beşparmak dağları savaş alanı
Komutanlar tatbik eder planı* (Ali Dayı)

*Gir emrini verdi Sivaslı Paşa
Erler Magosa'da geldiler coşa* (Ali Dayı)

*Kâfir süngü, Türk yumrukla vurdular
Kanım yoğrulmuştur toprağı taşı* (Derdiment)

*Kahpe Yunan Akdeniz'de boğulur
Çekil Yunan çekil Türkler geliyor* (Halil İbrahim)

*Türk askeri tarihlere yazılır
Yeşil yurttta şimdi Türkler gezinir* (Halil İbrahim)

*Düğün senin bayram senin Kıbrıs'ım
Ellerine kına yakma zamanı
Tarihe destanlar yazan Kıbrıs'ım
Şeref madalyası takma zamanı* (Hasan Güldiken-2)

Geldi Lefkoşa'ya çıkma zamanı (Hasan Güldiken-2)

*Kuzey Kıbrıs'taki Türk kalesinde
Ay-yıldızlı bayrak çekme zamanı* (Hasan Güldiken-2)

*Rum kanıyla silinmeli süngümüz
Hürriyet ışığı yakma zaman* (Hasan Güldiken-2)

*Türk ordusu kükrer coşar meydanda
Harbi düşün bilir girdiği anda
Zafer bayramı var yavru vatanda
Dört cepheye sancak dikme zamanı* (Hasan Güldiken-2)

*Yurda kem gözle bakana
Vur Mehmed'im vur Mehmed'im*

*Şu Kıbrıs'ın dört yanına
Vur Mehmed'im vur Mehmed'im (Hasan Güldiken-3)*

*Beşparmağ'ın dağlarına
Vur Mehmed'im vur Mehmed'im (Hasan Güldiken-3)*

*Mustafa Atatürk için
Türk yurdunda her Türk için
Rum'un adayı terk için
Vur Mehmed'im vur Mehmed'im (Hasan Güldiken-3)*

*Vatan için millet için
Şeref için devlet için
Gaziler şehitler için
Vur Mehmed'im vur Mehmed'im (Hasan Güldiken-3)*

*Çektiğimiz dertler için
Gaziler şehitler için
Vur Mehmed'im vur Mehmed'im (Hasan Güldiken-3)*

*20 Temmuz günü Kıbrıs'a vardık
Jetler dalış yaptı düşmana vurduk
Beşparmak dağına topları kurduk
Zalimin dişini söker Mehmetçik (Gülhanî)*

*Büyük bir çıkarma yaptı ordumuz
Sel gibi çağlayıp akar Mehmetçik (Gülhanî)*

Çelik bilek olsa büker Mehmetçik (Gülhanî)

*Türk ordusu tuttu Girne yolunu
Vurunca hasmına kırdı belini
Teslim oldu Rumlar açtı elini
Zafer bayrağını diker Mehmetçik (Gülhanî)*

- Çatal yürek yiğit erlerimiz var
Haksızlık yapanı yakar Mehmetçik* (Gülhanî)
- Ölür yine vatanını vermez ki
Haykırıp düşmana çöker Mehmetçik* (Gülhanî)
- GÜLHANÎ der yere vurduk Yunan'ı
Tutup boğazından sıkar Mehmetçik* (Gülhanî)
- Ceddimiz Fatih'tir hem Kemâl Paşa
Şehitler gaziler girdi savaşa
Türkler vatan için girer ataşa
Deryalar kesemez yolun Türklerin* (Gündüz)
- Başbakan dünyaya verdi bir demeç
Barış Harekatı bizdeki amaç* (Gündüz)
- Türklerin alnında yazılı Kur'an
"Allah Allah" diye savaşır her an* (Gündüz)
- Harp için doğurmuş anamız bizi* (Gündüz)
- Kahraman Mehmetçik şanlı ordumuz
Zaferlere ermek için devam et* (Merdanoğlu)
- Toparlayıp hepisini denize
Dökmek için sürmek için devam et* (Merdanoğlu)
- Ölürsek şehidik kalırsak gazi
Bir daha tanışın hainler bizi* (Merdanoğlu)
- Türk oğluyuz derya gibi coşarız
Hür doğmuşuz hürriyeti yaşarız
Bacı kardeş cephelerde koşarız* (Merdanoğlu)
- MARDANOĞLU der ki şahlandık yine*

Bin dokuz yüz yetmiş dört idi sene (Merdanoğlu)

*“Allah Allah” diyen Türk’ün askeri
Önüne geleni yakıp gidiyor* (Ali Doğan)

*Bir elinde süngü bir elde dipçik
Kaşlarını çatan kara Mehmetçik
Sel gibi cepheye akıp gidiyor* (Ali Doğan)

*Karaya çıkıldı hem de anında
Perişan oldular savaş sonunda* (Ali Doğan)

5. Zafer ve Kıbrıs’ın vatan olması

Çok kısa süren ve zaferle sona eren Barış Harekâtıyla Kıbrıs’ın kuzeyde önemli bir bölümü Türklerin eline geçmiş, böylelikle çekilen acılara son verilmiştir. Hürriyete kavuşmuş olan Yeşil Ada, artık Türkiye için “Yavru vatan”dır.

*Serdarlı’ya girdi askerin ucu
Sarmaş dolaş oldu hep ana bacı
Geçmiş olsun artık çektiğin acı* (Ali Dayı)

*Magosa’da yine ezanın sesi
Türk’ün kulağına gelmez mi sandın* (Ali Dayı)

*Türkler bir dağ gibi üstüne çöktü
Jetler mevzilerin devirdi söktü
Ordumuz sancağı Girne’ye dikti
Gördün bayrağında al’ın Türklerin* (Gündüz)

*Yeşil ada bizim yavru yurdumuz
Barıştır çabamız sulhtur derdimiz* (Merdanoğlu)

Haydi kardeş durma yürü cephene

Yeni Kıbrıs kurmak için devam et (Merdanoğlu)

C. 1974 sonrası konu edinen şiirler

1. Rumların münferit hareketleri ve bunlara Türklerin tavrı

1974 mağlubiyetini bir türlü kabul edemeyen Rumlar, her fırsatta Türkleri rahatsız etmeye devam etmişlerdir. Yeşil Hattı ihlal edip Türk gönderine Yunan bayrağı asmaya çalışanlara anında karşılığını vermiş ve verecektir de. Kıbrıs Türk'ü artık yalnız değildir. Türkiye canıyla, kanıyla ve kalbiyle bağlı olduğu Kıbrıs'ın daima yanındadır.

*Dokunma küstah Rum Kıbrıs Türk'üne
Yavru vatan Kıbrıs yurdumuz bizim
Bin dokuz yüz yetmiş dördü unutma
Yine şaha kalkar ordumuz bizim* (Gafilî)

*Hatırlayın Osman Polat Paşa'yı
Yeşil hatla böldü o Lefkoşa'yı
Halkına getirdi barış neşeyi* (Gafilî)

Namerdi susturdu merdimiz bizim (Gafilî)

*Kaşınıyor Yunan ister kaşağı
Bayrağıma düşman onun uşağı
İndirmek isterken düşer aşığı
Yanıdayız yanıdayız Denkaş'ım* (İsmetî-1)

*Haksızlıktan beri yana gelsinler
Kalplerinin karasını silsinler
Unutmasın bunu iyi bilsinler* (İsmetî-1)

*Gecikmeyiz rüzgâr gibi geliriz
O adanın tamamını alırız*

- Yanındayız yanındayız Denктаş'ım* (İsmetî-1)
- Şımaran sanma ki belâsın bulmaz* (İsmetî-2)
- Makariyos adlı papaz yüzünden
Mehmetçikle şaha kalktık Kıbrıs'ta* (Sefil Selimî)
- Rauf Denктаş'ımız oyuna gelmez
Fanatik sapkınlar hiç de ders almaz
Cengiz Topeller çok, vurulur ölmez
Ayıları ine tıktık Kıbrıs'ta* (Sefil Selimî)
- Senaryoda rolü olan yobazlar
Türk'ün karşısında baş eğer sızlar* (Sefil Selimî)
- Onlardaki kuyruk acısı gitmez
Kâfirleri yere soktuk Kıbrıs'ta* (Sefil Selimî)
- Kellenizi çırpar çok ağız yırtar
Kederiniz artar derdiniz artar* (Sefil Selimî)
- Hey kahpe Yunanlı bizi duyunuz
Biz sesimiz duyurmasın biliriz* (Şükranî)

2. Yunan tahrîki ve Kıbrıslı Ruımlara ikaz

Tarihte olduğu gibi barış Harekâtı sonra sı da Kıbrıs'ta Yunan kışkırtmacılığı devam etmiştir. Bütün olanlara son ana kadar karşılık vermeme kararlığında olan Türkiye, her zaman olduğu gibi yine onları ikazla yetinmiştir.

Yunan'ın bütün siyaseti Türk düşmanlığıdır. Tarih boyu haddini bilmez davranışlar içindedir. Meydanda Türklerle yüz yüze gelmekten kaçır. Son yıllardaki Kardak adasına sahip çıkma ve oraya din adamlarını çıkartma,

Ada'ya S 300 füzeleri getirtme gibi gayretlerinin hep sonuçsuz kalacağını bilmelidirler.

*Ettiğiniz neler varsa hepsini
Derince duvara çiz kahpe Yunan
Tarihte kallesin tanırız seni
Böyle bıraktınız iz kahpe Yunan* (İsmetî-2)

*Arkadan tepinip önünden kapma
Doğru gel karşıdan kenara sapma
Düşmanlık üstüne siyaset yapma* (İsmetî-2)

*Haddini bilesin diyorum size
Nice kâfirleri getirdik bize
Dedenizi sürüp döktük denize
Kahraman doğmuşuz biz kahpe Yunan* (İsmetî-2)

*Meydana çıkınca kaçarsın geri
Bizlere gelirsin vız kahpe Yunan* (İsmetî-2)

*Öncünüz nedense hiç adam olmaz
Dağınız önümde düz kahpe Yunan* (İsmetî-2)

*Kıbrıs'ımda bayrağıma saldırdın
Kardak adasına papaz doldurdun
Sen bu senelerde sade çıldırdın
Herhal kudurdunuz siz kahpe Yunan* (İsmetî-2)

*Terörü destekler koynunda besler
Adımızdan korkar altına pisler
Kardak davasında kayaya toslar
Denizlere ateş döktük Kıbrıs'ta* (Sefil Selimî)

*Uymayın poppofa sizi kandırır
Durduğunuz yerden atar sürdürür*

*Teker teker hepinizi vurdurur
Avlanırsın, ava çıktık Kıbrıs'ta* (Sefil Selimî)

*Füze almak, üsler kurmak boşuna
Kuzgunlar tilkiler gelir leşine
Düşerseniz hainlerin peşine
Korkun bizden, sizden bıttık Kıbrıs'ta* (Sefil Selimî)

*Tövbe eylediniz yemin ettiniz
Çok ders verdik size onu n'ettiniz* (Sefil Selimî)

3. Tarihte Kıbrıs için yapılanlar ve Türk olmakla duyulan gurur

Türkiye Kıbrıs için nice şehitler vermiş, nice maddi kayıplara uğramış ama bunlardan asla pişmanlık duymamıştır. Güneyinde bir Türk devletinin varlığı Türkiye'ye güven verecektir. Onun için hiç bir fedakârlıktan çekinmez. İrkdaşları için gerekirse aynı zahmetlere katlanma kararlıındadır.

*Şanlı tarihimiz zaferle dolu
Unutmadık şehit Cengiz Topel'i
Kırarız Kıbrıs'a dokunan eli
Dağlar gibi güçlü ardımız bizim* (Gafilî)

*Beşparmak Dağı'na döktük askeri
Paraşütlerimiz tuttu gökleri
Bırakıp kaçtınız topu tankları
Bin Rum'a bedeldir ferdimiz bizim* (Gafilî)

*Fethettik Mogosa, Liman Girne'yi
Lefke Güzelyurd'u geçit kaleyi
Bozguna uğradı Yunan alayı
Sürüye dalınca kurdumuz bizim* (Gafilî)

*Kıbrıs halkı Türk'tür Türk kalacaktır
Onları korumak derdimiz bizim* (Gafilî)

*Yunan, Ermeni'nin Rum'un pozundan
Sınır çizdik bayrak diktik Kıbrıs'ta* (Sefil Selimî)

*İdrakten acizdir yoz oğlu yozlar
Zulüm çetesini yıktık Kıbrıs'ta* (Sefil Selimî)

*İstiklâl Harbi'nden seslenir günler
Yıldırımla şimşek çaktık Kıbrıs'ta* (Sefil Selimî)

İnsanlık tohumu ektik Kıbrıs'ta (Sefil Selimî)

*Lefkoşa kapısı açıldı bize
Evvel Allah fırsat vermeyiz size
Beşparmak dağından indirdik düze
Önümüzde köpek gibi sürürüz* (Şükranî)

4. Türkiye-Kıbrıs bütünleşmesi

Yaşanan hadiseler Kıbrıs ve Türkiye'yi o hale getirmiştir ki, zihinlerde Türkiye Kıbrıssız, Kıbrıs Türkiyesiz olamaz düşüncesi yer etmiştir. Gerçekten de Kıbrıs'ta olan herhangi bir hadise, anında Türkiye'nin asıl meselesi olarak gündemde yerini alır. Acı ve sevinçler ortaktır. Kıbrıs davasında hayatını bu işe vakfetmiş olan Sayın Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'a Anadolu Türklere yürekten sevgi besler ve daima onun yanında yer alır.

*Değilsiniz davanızda yalnız
Yanıdayız yanındayız Denktaş'ım* (İsmetî-1)

*Denizlerde gökyüzünde karada
Ne olursa izliyoruz orada
Altmış milyon hazır oldum burada*

Yanıdayız yanındayız Denктаş'ım (İsmetî-1)

*Kıbrıs'tadır ecdadımın izleri
Bilmiyor mu sanıyorlar bizleri
Dalsız kolsuz sanmasınlar sizleri
Yanıdayız yanındayız Denктаş'ım* (İsmetî-1)

*Böyle kalmaz geçecektir zor zaman
Asla boyun eğmemişiz bir zaman
Faziletli davanızda her zaman
Yanıdayız yanındayız Denктаş'ım* (İsmetî-1)

*Türk oğlu Türklerden yakarı kurtar
Gökten indik ocak yaktık Kıbrıs'ta* (Sefil Selimî)

*Osmanlıdan gelme bizim soyumuz
Kıbrıs "Yavru vatan" Girne köyümüz* (Şükranî)

Ç. Kıbrıs sevgisini yansıtan şiirler

1. Kıbrıs'ın değerlerine sevgi ve saygı

Türkiye gibi Kıbrıs'ın da her karış toprağında Türk kanı vardır. Yüzyıllardır Kıbrıs Türbeleriyle, Camileriyle, sanat ve fikir adamlarıyla Türkiye ile özdeşleşmiştir.

*Bizden selâm götür dostları tanı
Orda ziyaret et Hala Sultan'ı
Dert müzesi Namık Kemâl zindanı
Salla kanadını in telli turnam* (Ali İzzet-2)

*Yeşil adamızın dört bir yanında
Nokta nokta belli kan telli turnam* (Ali İzzet-2)

2. Tabîî güzellikler

Güney rüzgârları her seferinde Türkiye'ye Kıbrıs'ın gül kokularını getirir, Anadolu'da bülbüller bu Kıbrıs gülleri için şakır, akan sular Kıbrıs'a doru çağlayıp akar.

*Rüzgârla geliyor gül kokuları
Bülbüller şakıyor Kıbrıs'a doğru
O yüce dağların coşkun suları
Çağlayıp akıyor Kıbrıs'a doğru* (İsmetî-3)

3. Acı ve neşede Türkiye ile müştereklik

Türkiye ile Kıbrıs bir bedenın parçaları gibidir. Hal böyleyken iki devletin de mutlulukları ve acıları ortaktır. Anadolu ninesi evladı yaptığı dua gibi Kıbrıs Türk'ü için dua eder. Zira Anadolu insanı Kıbrıs'a sevdalıdır.

*Ada, yurdum ile aynı bir beden
Mesele edilir bilmem ki neden
Gökler güröldeyip bulut öfkeden
Gözyaşı döküyor Kıbrıs'a doğru* (İsmetî-3)

*Elleri havada yaşlı neneler
Fatiha okuyor Kıbrıs'a doğru* (İsmetî-3)

*Milletim kükreyen aslanlar olmuş
Gidecek bakıyor Kıbrıs'a doğru* (İsmetî-3)

*Sevdalısı oldum aşkına yanıp
Bayram edeceğim birgün kazanıp
Kalplerden kalbine bağlar uzanıp
Kanlarım çekiyor Kıbrıs'a doğru* (İsmetî-3)

Sivaslı âşıkların Kıbrıs'la ilgili söyledikleri şüirlerinin yan ısıra bir başka faaliyetleri de plak yapmak olmuştur. !974 Barış Harekatının hemen sonrasında artarda çıkarttığı plaklarla Anadolu insanının duygularını paylaşan, onları

millî konularda daha duyarlı hale getiren, yürek yaralayan ezgilerle lirik tarzda söylenmiş türküleri, ağıtları ihtiva eden bu plakların sayısı 12'dir. Bu sanatçıların adları ve doldurdukları plak sayıları şöyledir: *Abdullah Papur, Ali Doğan, Ali Kızıltuğ* (3 adet), *Ali Metin, Ali Sultan* (2 adet), *Âşık Fakir, Hasan Erdoğan, Muhlis Akarsu ve Müslüm Sümbül*.

D. Plaklarda yer alan parçalar

Plaklarda yer alan parçaları ve firma adlarını ise şöyle sıralayabiliriz:

Plak firmasının adı	Kod numarası ve okuyan	Eserin ismi
Can Plak	42 Abdullah Papur	Vurun Mehmetçik Kahpe Yunan'a
Sel Plak	1102 Ali Doğan	Şanlı Türk Ordusu Adem Yavuz'a Ağıt
Şah Plak	293 Ali Kızıltuğ	Kıbrıs Destanı Kahpe Yunan
Şah Plak	294 Ali Kızıltuğ	Adem Yavuz' Ağıt Kanlı Kıbrıs
Şah Plak	296 Ali Kızıltuğ	Muratağa Katliamı
Coşkun Plak	1360 Ali Metin	Dalgalan Bayrağım Kıbrıs Bizimdir Kaçma Zalim Geliyoruz
Sultan Plak	35 Ali Sultan	Korkak Yunan Canım Kıbrıs
Sultan Plak	36 Ali Sultan	Kıbrıs Şehitleri Ecevit'ten Emir Var
Murat Plak	518 Sivaslı Âşık Fakir	Kırk Kurşunla Şehit Edilen 3 Yaşındaki Türk Yavrusuna Ağıt
Taç Plak	35 Hasan Erdoğan	Dönme Mehmetçik Aslan Ecevit
Kral Plak	978 Muhlis Akarsu	Kalleş Yunan

Türkola Plak 191 Müslüm Sümbül Türkün Sesi
Adem Yavuz'a Ağıt
Barış İçin⁶

Bu çalışmada Türkiye Türklerinin Sivas bazında Kıbrıs'a ve Kıbrıs Türklerine bakış tarzı ele alınmıştır.

Gerek âşıkların şiirlerinde gerekse Türk ordusunun 1974'teki Kıbrıs çıkartması vesilesiyle âşıkların doldurdukları plaklar bize göstermiştir ki, Türkiye, Kıbrıs meselesinde daima duyarlı davranmış, düşünce, duygu ve inanç beraberliği içinde olduğu adadaki Türklerin acısını ve sevincini paylaşmıştır. Gelecekte de şüphesiz aynı tavır sürdürülecektir. Her iki zümrenin aynı kandan, aynı candan, aynı ırktan olmaları, biraz da Türkiye'nin ve Kıbrıs'ın geleceklerinin daha emin olabilmesi için ortak hareket etmelerini mecburi kılmaktadır.

⁶. İhsan Hınçer, "Kıbrıs Zaferi, Ozanlarımız ve Yapılan Plaklar", *TFA*, XVI (307), 2.1975, s. 7238-7242.

METİNLER

A. İncelemeye Tabi Tutulan Şiirler

Alenî

(Ali Vişne, Kangal-Kurdoğlu Köyü, 1949)

Kıbrıs Barış Harekatı

Kıbrıs'ta kanayan yara
Yaşama verirken ara
Bulunmazken hiç bir çare
Kıbrıs'a huzur getirdi

Makarios kudururken
ENOSİS-Menosis derken
Katliama hız verirken
Adaya huzur getirdi

Yaptık çağrı garantöre
Bu kanı durdurun hele
Duymak istemedi bile
Kıbrıs'a huzur getirdi

Mehmetçik şahlandı bir an
İşte görev kahpe Yunan
İsteyerek kana da kan
Adaya huzur getirdi

Harekat başlamaz derken
Çıktı birgün sabah erken
Katil Rumlar kan içerken
Kıbrıs'a huzur getirdi

Kendine güveni çoktu
Yorganı başına yıktı
Beşparmak dağına çıktı
Adaya huzur getirdi⁷

7. Alpaslan Ayrıl, *Âşık Alenî*, Sivas, 1995, s. 39.

Ali Dayı

(Yıldızeli-Çubuk köyü, 1925-2002)

Kıbrıs Destanı

Türk milleti gelmez kahpe oyuna
 Yaptığın oyunu bilmez mi sandın
 Bir kez göz ataydın tarih boyuna
 Türk intikamını almaz mı sandın

Genel Kurmayı'ndan aldı emiri
 Güçlük yok orduya kırar demiri
 Uzun olsun Mehmetçiğin ömürü
 Vatanı uğruna ölmez mi sandın

Harbe gitmek bizim için bayramdır
 Türk'ün mazisine dünya hayrandır
 Dini İslâm, kitabımız Kur'andır
 Adalet yerini bulmaz mı sandın

Mehmetçik hücumda denizde yerde
 Hele gör jetlere emrini ver de
 Arayıp tarıyor düşmanlar nerde
 En güç hedeflere dalmaz mı sandın

Nerde kaldı şu Rumların efesi
 İngiliz üssünde aldı nefesi
 Magosa'da yine ezanın sesi
 Türk'ün kulağına gelmez mi sandın

Serdarlı'ya girdi askerinin ucu
 Sarmaş dolaş oldu hep ana bacı
 Geçmiş olsun artık çektiğin acı
 Çekilen dertleri dinmez mi sandın

Komutanlar vur emrini veriyor
Omorfo'yu Türk ordusu sarıyor
Bura yetmez deyip yine yürüyor
Güç görüp bunları olmaz mı sandın

Ordular hücumda sahil boyunda
Yiğitler yetişir Türk'ün soyunda
Gaziveren mücahitler köyünde
Ağlayanlar birgün gülmez mi sandın

Düşmanlar da bölük bölük bölündü
En sonunda Lefke şehri alındı
Piri camiinde namaz kılındı
İslâm olan namaz kılmaz mı dersin

Dünya bildi şu Girne'de olanı
Beşparmak dağları savaş alanı
Komutanlar tatbik eder planı
Türk aldığı yerde kalmaz mı dersin

Gir emrini verdi Sivaslı Paşa
Erler Magosa'da geldiler coşa
Oğulları seve seve savaşa
Acep ALİ DAYI salmaz mı dersin⁸

⁸. Kadir Pürlü, *Âşık Ali Dayı Hayatı ve Şiirleri*, Sivas, 1992, s. 58-59.

Ali Doğan

(Yıldızeli-Doğanlı köyü, 1949)

Gidiyor

20 Temmuz günü parlak bir güneş
Kıbrıs üzerine çakıp gidiyor
“Allah Allah” diyen Türk’ün askeri
Önüne geleni yakıp gidiyor

Soyu soppu belli kendi aslancık
Bir elinde süngü bir elde dipçik
Kaşlarını çatan kara Mehmetçik
Sel gibi cepheye akıp gidiyor

İngilizler dedi onlar bize dost
Beraber yaşamak yok artık paydost
Kıbrıs’a hükmeden zalim Makaryos
Fitne tohumları ekip gidiyor

Büyük hata yaptı Rum’un askeri
Rüyasında görmüş ab-ı kevseri
İnsanlık adına Türk’ün askeri
Sevdaı başını çekip gidiyor

Karaya çıkıldı hem de anında
Perişan oldular savaş sonunda
Yunan’ın planı Türk’ün önünde
Çürük bina gibi çöküp gidiyor

Kurban olam toprağına taşına
Güçlü bir devletiz başlı başına
Cenevre'ye gelin masa başına
Urumlar durmadan yıkıp gidiyor

Hele bakın şu Urum'un dölüne
Benzetmişler Arabistan çölüne
ALİ DOĞAN sazı almış eline
Memleket türküsü yakıp gidiyor⁹

⁹ Şiir, 3.3.2000 günü tarafımızdan derlenmiştir.

Ali Ertekin

(Divriği-Başören Köyü, 1929-2004)

Kıbrıs

Bakın dostlar bakın Kıbrıs haline
Layık olmaz Türkler böyle ölüme
Hiç kimse sabretmez bunca zulüme
Ah dinsiz imansız kâfir Makaryos

Birleşmiş Milletler Kıbrıs'a gelsin
O masum Türklerin halini görsün
Makaryos mel'undan hesabı sorsun
Sorarız bunları senden Makaryos

Emirler verip de geriye çıktın
Öldürüp Türkleri evini yıktın
Elinle tavrını boynuna taktın
Kıyamet gününde İblis Makaryos

Kadın kız demedin kıydın canına
Küçük masumların girdin kanına
Yaptığın küstahlık kalmaz yanına
Ödersin kanınla alçak Makaryos

Tayfanı toplayıp silahlar verdin
Köpek sürüsünü meydana sürdün
Geriye çıkıp da seyirci kaldın
Sorarız hesabı zalim Makaryos

EOKA çetesi ey vahşi ayı
Ne çabuk unuttun Anayasayı
Tükürttün yüzüne bütün dünyayı
Uydurdun yalanı kahpe Makaryos

Elinle tayfana kazarsın mezar
Amansız süngümüz ordunu bozar
1919 bak ki ne yazar
Aç da Türk tarihi oku Makaryos

Lefkoşa üstünde jetimiz uçar
EOKA çetesi it gibi kaçar
Kızarsa ordumuz ağzına s..ar
Dünyadan neslini keser Makaryos

Din adamı sayılır domuz kendisi
Asla yoktur onun ar ve namusu
Yanına toplamış köpek sürüsü
Bir aslan hakkından gelir Makaryos

Kemal'le Cemal'in hiç farkı yoktur
İnönü Paşa'nın hikmeti çoktur
Açtığı yarayı kurtarmaz doktor
Yakarız canını kahpe Makaryos

ALİ ERTEKİN der dostu tanırız
Zalimden katilden hesap sorarız
Bir canın yerine bin can alırız
Tanırsın bizleri eşek Makaryos¹⁰

¹⁰. Ali Ertekin, *Çile Pınarı*, Sivas, 1968, s. 77-78.

Ali İzzet-1

(Şarkışla-Hüyük, 1902-1981)

Kıbrıs'a Selâm

El ettim de Türkiye'den uçurdum
 Kıbrıs ellerine kon telli turnam
 Selâmladım Akdeniz'i geçirdim
 Mektubum dostlara sun telli turnam

Bizden selâm götür dostları tanı
 Orda ziyaret et Hala Sultan'ı
 Dert müzesi Namık Kemâl zindanı
 Salla kanadını in telli turnam

Müslüman kılıcı coşar kınında
 Türk'üz mert ölürüz er meydanında
 Yeşil adamızın dört bir yanında
 Nokta nokta belli kan telli turnam

Gez AL'İZZET gez köhne cihanı
 Eski mülklerimiz Hind'i Yemen'i
 Huzur-ı mahşerde iman Kur'an'ı
 Allah'tan isterim ben telli turnam¹¹

¹¹. Âşık Ali İzzet Özkan, *Teller de Muradını Alsın*, Baskı yeri yok, 1958, s. 23-24.

Ali İzzet-2**Ağlaşır**

Kıbrıs adasında büyük yangın var
Ateşler ağlaşır közler ağlaşır
Ateş kesilmedi köyler yanyor
Gelinler ağlaşır kızlar ağlaşır

Hanım bacıları esir aldılar
Çok ceza ettiler kampa saldılar
Yavru bebelere bıçak çaldılar
Analar ağlaşır özler ağlaşır

Kerbelâ'ya döndü Kıbrıs çölleri
Kanlara boyandı kara yolları
Kan içer zalimin kanlı elleri
İnsanlar ağlaşır özler ağlaşır

Ankara'ya geldi hasta kervanı
Hür milletlerin acır vicdanı
İnsan haklarının kâfir düşmanı
Birgün gelecek ki sizler ağlaşır

Kıbrıs'ta kardaşlar yandı yanıyor
Başlarında ecel kuşu dönüyor
Yüz bin Türk'ün ocakları sönüyor
Yüz binler ağlaşır yüzler ağlaşır

Kara yüzlü kara saçlı canavar
Yarın sorulacak senden bu hımar
Masum şehitlere hergün her seher
AL-İZZET ağlaşır sazlar ağlaşır¹²

¹². Âşık Ali izzet Özkan, *Kırkambar*, İstanbul, 1974, s. 60.

Derdiment-1

(Fatma Oflaz, Kangal, 1894-1980)

Kıbrıs Harekâtına

Ümmiyim efendim tarihi bilmem
İşittim Yunan'la olan savaşı
Atamızdan kalan izaha göre
Hâlâ yürektedir sönmez ateşi

O devrin harbinde açık durdular
Hep omuz omuza yakın vardılar
Kâfir süngü, Türk yumrukla vurdular
Kanım yoğrulmuştur toprağı taşı

Çok değil yurt için çekilen cefa
Açılan yaralar olur müdafa
Eser verdi hep ceddimiz Mustafa
Mübarek yüzünden döktü nur taşı

Hak katında zay olur mu emekler
Vatandaş kolaylık yolunu bekler
Can atıyor beşikteki bebekler
Ordumuz düşmana eğmesin başı

Aman ey dindaşlar olalım arif
Hamd olsun görmüşüz mektep-maarif
Açılsın mübarek sancak-ı şerif
Heybetle parlasın düşmana karşı

DERDİMEND'em nice acaib gördüm
Lokmana muhtaçtır onulmaz derdim
Seferberde nice kurbanlar verdim
Hâlâ özlüyoruz kavim kardaşı¹³
29.7.1974

¹³. Doğan Kaya-Serhat Sabri Yılmaz, *Âşık Derdimend Ana*, Kangal Belediyesi Yay., Sivas, 2019, s. 70-71.

Halil İbrahim Bacak
(Sivas-Hıdırnalı, 1924-2008)

Kıbrıs Destanı

Türk milleti tarihiyle öğünür
Türkler onun için fazla sayılır
Kahpe Yunan Akdeniz'de boğulur
Çekil Yunan çekil Türkler geliyor

Türklerin sabrı doldu taşıyor
Yeşil yurdumuzda düşman yaşıyor
Kurduğu tuzağa kendi düşüyor
Çekil Yunan çekil Türkler geliyor

Kıbrıs diyerekten naralar attın
Aldığın dersleri ne tez unuttun
Tatlı aşımıza zehirler kattın
Çekil Yunan çekil Türkler geliyor

Yunanlının planları bozulur
Türk askeri tarihlere yazılır
Yeşil yurttta şimdi Türkler gezinir
Çekil Yunan çekil Türkler geliyor¹⁴

¹⁴ Şiir, 18.11. 1999 günü tarafımızdan derlenmiştir.

Hasan Güldiken-1 (Gemerek-Sızır, 1923-1992)

Verirse

Yunanlı'ya Atina'nın üstüne
Varacağız Allah izin verirse
Vatan için millet için yurt için
Vuracağız Allah izin verirse

Yaracağız Akdeniz'in suyunu
Sileceğiz Yunanlı'nın soyunu
Selânik'te Atamızın evini
Göreceğiz Allah izin verirse

Girne, Paşaköyü, Erdemli bizde
Yüceyurt, Yiğitler, Serdarlı bizde
Ercan Hav'alanı, Lefkoşa'mızda
Duracağız Allah izin verirse

Kimse eğdiremez Türk'ün başını
Bando vursun İstiklâlin Marşını
Alay alay köpeklerin leşini
Sereceğiz Allah izin verirse

Er meydanlarında Ferhatlar gibi
Siperden sipere afatlar gibi
Çakal sürüsünü bozkurtlar gibi
Süreceğiz Allah izin verirse

Türkiye tek yumruk Sivas'ı Kars'ı
Boğazın sıkmadan geçer mi hırsı
Makaryos'a yunanlıya son dersi
Vereceğiz Allah izin verirse

HASAN der ki, vermeyelim amanı
Koçyiğidin savaşacak zamanı
Sürü sürü bozup alçak Yunan'ı
Kıracağız Allah izin verirse¹⁵

¹⁵. Şiir, 21.8.1989 günü âşğın kendisinden derlenmiştir.

Hasan Güldiken-2**Kıbrıs'a Sesleniş**

Düğün senin bayram senin Kıbrıs'ım
Ellerine kına yakma zamanı
Tarihe destanlar yazan Kıbrıs'ım
Şeref madalyası takma zamanı

Kararımız gerçek almayız geri
Bunu duydu Avrupa'nın her yeri
Süngümüzle kanla yazdık zaferi
Geldi Lefkoşa'ya çıkma zamanı

Girne'si Maraş'ı Mogasa'sında
İstiklâli alan Lefkoşa'sında
Kuzey Kıbrıs'taki Türk kalesinde
Ay-yıldızlı bayrak çekme zamanı

Mücahitler yol gösterir şafakta
İmanlı gaziler yalvarır Hakk'a
Burcu burcu şehit kanı toprakta
Savaş güllerinin kokma zamanı

Türk ordusu kükrer coşar meydanda
Harbi düğün bilir girdiği anda
Zafer bayramı var yavru vatanda
Dört cepheye sancak dikme zamanı

GÜLDİKEN'im çetin olur cengimiz
Kumandamız toplarımız tankımız
Rum kanıyla silinmeli süngümüz
Hürriyet ışığı yakma zamanı¹⁶

¹⁶. Şiir, 21.8.1989 günü âşğın kendisinden derlenmiştir.

Hasan Güldiken-3

Vur Mehmed'im

Yurda kem gözle bakana
 Vur Mehmed'im vur Mehmed'im
 Şu Kıbrıs'ın dört yanına
 Vur Mehmed'im vur Mehmed'im

Sarayına evlerine
 İlçe bucak köylerine
 Beşparmak'ın dağlarına
 Vur Mehmed'im vur Mehmed'im

Mustafa Atatürk için
 Türk yurdunda her Türk için
 Rum'un adayı terk için
 Vur Mehmed'im vur Mehmed'im

Vatan için millet için
 Şeref için devlet için
 Gaziler şehitler için
 Vur Mehmed'im vur Mehmed'im

GÜLDİKEN'im mertler için
 Çektiğimiz dertler için
 Gaziler şehitler için
 Vur Mehmed'im vur Mehmed'im¹⁷

¹⁷. Şiir, 21.8.1989 günü âşığın kendisinden derlenmiştir.

Gafilî

(Hacı Ozan, Maksutlu-Şarkışla, 1934-2004)

Bizim

Dokunma küstah Rum Kıbrıs Türk'üne
Yavru vatan Kıbrıs yurdumuz bizim
Bin dokuz yüz yetmiş dördü unutma
Yine şaha kalkar ordumuz bizim

Şanlı tarihimiz zaferle dolu
Unutmadık şehit Cengiz Topel'i
Kırarız Kıbrıs'a dokunan eli
Dağlar gibi güçlü ardımız bizim

Beşparmak Dağı'na döktük askeri
Paraşütlerimiz tuttu gökleri
Bırakıp kaçtınız topu tankları
Bin Rum'a bedeldir ferdimiz bizim

Fethettik Mogosa, Liman Girne'yi
Lefke Güzelyurd'u Geçitkaleyi
Bozguna uğradı Yunan alayı
Sürüye dalınca kurdumuz bizim

Hatırlayın Osman Polat Paşa'yı
Yeşil hatla böldü o Lefkoşa'yı
Halkına getirdi barış neş'eyi
Namerdi susturdu merdimiz bizim

Âşık GAFİLÎ'yim sözlerim haktır
Hamdolsun Allah'a alınımız aktır
Kıbrıs halkı Türk'tür Türk kalacaktır
Onları korumak derdimiz bizim¹⁸

¹⁸. Şiir 2.3.1998 günü âşığın kendisinden derlenmiştir.

Gülhanî

(Mehmet Kargı, 1940, Ayvalı köyü-Gürün)

Kıbrıs Destanı

Sakın kafasını bozmayın Türk'ün
 Silkinse dünyayı yıkar Mehmetçik
 Allah Allah derse o zaman korkun
 Gürleyip meydana çıkar Mehmetçik

20 Temmuz günü Kıbrıs'a vardık
 Jetler dalış yaptı düşmana vurduk
 Beşparmak dağına topları kurduk
 Zalimin dişini söker Mehmetçik

Bugün yine bayram yapar yurdumuz
 Yüce dağda eksik olmaz kurdumuz
 Büyük bir çıkarma yaptı ordumuz
 Sel gibi çağlayıp akar Mehmetçik

Kahraman subayı yiğit neferi
 Tarihlere yazın böyle zaferi
 Adına desinler Kıbrıs seferi
 Çelik bilek olsa büker Mehmetçik

Türk ordusu tuttu Girne yolunu
 Vurunca hasmına kırdı belini
 Teslim oldu Rumlar açtı elini
 Zafer bayrağını diker Mehmetçik

Çözülmez parola sırlarımız var
 Yıkılmaz kaleler surlarımız var
 Çatal yürek yiğit erlerimiz var
 Haksızlık yapanı yakar Mehmetçik

Şahinin yurduna karga girmez ki
Biz Türk milletiyiz akıl ermez ki
Ölür yine vatanını vermez ki
Haykırp düşmana çöker Mehmetçik

Bir aylık çocuğu öldüren Yunan
Kıbrıs bizim diye saldıran Yunan
Gücü yetmeyince çıldıran Yunan
Kalbine süngüyü sokar Mehmetçik

Tarih ispat eder Türk'ün şanını
Namusu uğruna dökmüş kanını
GÜLHANÎ der yere vurduk Yunan'ı
Tutup boğazından sıkar Mehmetçik¹⁹

¹⁹. Gürünlü Âşık Gülhanî, *Ben Beni Bilince*, Ankara, 1992, s. 62-63.

Gündüz

(Gazi Karaca, Şarkışla-Mengensofular Köyü, 1935)

Kahpe Yunan

Behey kahpe Yunan yerim mi sandın
Kalleşlik eyleyip malın Türklerin
Durmadın yerinde ataşa yandın
Aldın mı zerrece kılın Türklerin

Türkler bir dağ gibi üstüne çöktü
Jetler mevzilerin devirdi söktü
Ordumuz sancağı Girne'ye dikti
Gördün bayrağında al'ın Türklerin

Başbakan dünyaya verdi bir demeç
Barış Harekatı bizdeki amaç
Bırak silahını Atina'ya kaç
Terk et kendisine elin Türklerin

Ceddimiz Fatih'tir hem Kemâl Paşa
Şehitler gaziler girdi savaşa
Türkler vatan için girer ataşa
Deryalar kesemez yolun Türklerin

Türklerin alında yazılı Kur'an
"Allah Allah" diye savaşı her an
Yerini yurdunu eyleriz viran
Tutamaz bir devlet kolun Türklerin

Âşık GÜNDÜZ'üm de ismiyle GAZİ
Harp için doğurmuş anamız bizi
Yine Akdeniz'e dökerik sizi
Evvelden erliğin bilin Türklerin²⁰

²⁰. Şiir, 3. 7 .1987 günü Âşık Sefil Selimî'den derlenmiştir.

İsmetî-1

(Abdülkadir Namlı, 1934, Sivas-Kâhyalı Köyü)

Yanıdayız Denктаş'ım

Değilsiniz davanızda yalnız
 Yanıdayız yanıdayız Denктаş'ım
 Böyle iken bükülür mü kolunuz
 Yanıdayız yanıdayız Denктаş'ım

Denizlerde gökyüzünde karada
 Ne olursa izliyoruz orada
 Altmış milyon hazır oldum burada
 Yanıdayız yanıdayız Denктаş'ım

İnanılmaz Avrupa'nın sözüne
 Türk olanlar düşman olmuş gözüne
 Yanlışıları vurmalyız yüzüne
 Yanıdayız yanıdayız Denктаş'ım

Kaşınıyor Yunan ister kaşağı
 Bayrağıma düşman onun uşağı
 İndirmek isterken düşer aşağı
 Yanıdayız yanıdayız Denктаş'ım

Kıbrıs'tadır ecdadımın izleri
 Bilmiyor mu sanıyorlar bizleri
 Dalsız kolsuz sanmasınlar sizleri
 Yanıdayız yanıdayız Denктаş'ım

Böyle kalmaz geçecektir zor zaman
 Asla boyun eğmemişiz bir zaman
 Faziletli davanızda her zaman
 Yanıdayız yanıdayız Denктаş'ım

Haksızlıktan beri yana gelsinler
Kalplerinin karasını silsinler
Unutmasın bunu iyi bilsinler
Yanıdayız yanıdayız Denктаş'ım

İSMETİ'yim kalleşleri biliriz
Gecikmeyiz rüzgâr gibi geliriz
O adanın tamamını alırız
Yanıdayız yanıdayız Denктаş'ım²¹

²¹. Şiir, 3. 11. 1997 günü âşığın kendisinden derlenmiştir.

İsmetî-2

Kahpe Yunan

Ettiğiniz neler varsa hepsini
 Derince duvara çiz kahpe Yunan
 Tarihte kalleşsin tanırız seni
 Böyle bıraktınız iz kahpe Yunan

Arkadan tepinip önünden kapma
 Doğru gel karşıdan kenara sapma
 Düşmanlık üstüne siyaset yapma
 Taşına kırpmayız göz kahpe Yunan

Haddini bilesin diyorum size
 Nice kâfirleri getirdik bize
 Dedenizi sürüp döktük denize
 Kahraman doğmuşuz biz kahpe Yunan

Gün olur görürsün er oğlu eri
 Rumları kışkırttın yıllardan beri
 Meydana çıkınca kaçarsın geri
 Bizlere gelirsin vız kahpe Yunan

Kıbrıs'ında bayrağıma saldırdın
 Kardak adasına papaz doldurdun
 Sen bu senelerde sade çıldırdın
 Herhal kudurdunuz siz kahpe Yunan

Futbolcum oynarken karıştı işler
Meğerki İstanbul bizim demişler
Orada yıllanmış fişki yemişler
Az gelir söylenen söz kahpe Yunan

İSMETÎ burada cevapsız kalmaz
Şımaran sanma ki belâsın bulmaz
Öncünüz nedense hiç adam olmaz
Dağınız önümde düz kahpe Yunan
13.12.1996²²

²². Şiir, 3. II. 1997 günü âşîğın kendisinden derlenmiştir.

İsmetî-3

Kıbrıs'a Doğru

Rüzgârla geliyor gül kokuları
 Bülbüller şakıyor Kıbrıs'a doğru
 O yüce dağların coşkun suları
 Çağlayıp akıyor Kıbrıs'a doğru

Ada, yurdum ile aynı bir beden
 Mesele edilir bilmem ki neden
 Gökler gürüldeyip bulut öfkeden
 Gözyaşı döküyor Kıbrıs'a doğru

Sevdalısı oldum aşkına yanıp
 Bayram edeceğim birgün kazanıp
 Kalplerden kalbine bağlar uzanıp
 Kanlarım çekiyor Kıbrıs'a doğru

Rumların elinden çekmişiz neler
 Bin bir şehit verdik nice seneler
 Elleri havada yaşlı neneler
 Fatiha okuyor Kıbrıs'a doğru

İSMETÎ dünyaya namertler dolmuş
 Gülümüz goncamız bu yüzden solmuş
 Milletim kükreyen aslanlar olmuş
 Gidecek bakıyor Kıbrıs'a doğru
 6.8.1964.²³

²³. Şiir, 3. 11. 1997 günü âşığın kendisinden derlenmiştir.

Merdanoğlu

(Musa Merdanoğlu, Şarkışla-Kaymak köyü, 1939)

Kıbrıs Destanı*

Asırlar boyunca Şanlı milletim
Tarihlerde durmak için devam et
Sana karşı gelen ha
in düşmanın
Cezasını vermek için devam et

Yeşil ada bizim yavru yurdumuz
Barıştır çabamız sulhtur derdimiz
Kahraman Mehmetçik Şanlı ordumuz
Zaferlere ermek için devam et

Atamdan emanet bu vatan bize
Nice hainleri getirdik bize
Toparlayıp hepsini denize
Dökmek için sürmek için devam et

lrsek Şehidik kalırsak gazi
Bir daha tanısın hainler bizi
Ey yüce milletim göreyim sizi
Kafasına vurmak için devam et

* Barış Harekatından birkaç gün önce yazılmıŐtır

Türk oğluyuz derya gibi coşarız
Hür doğmuşuz hürriyeti yaşarız
Bacı kardeş cephelerde koşarız
Sorgu sual sormak için devam et

MARDANOĞLU der ki şahlandık yine
Bin dokuz yüz yetmiş dört idi sene
Haydi kardeş durma yürü cephene
Yeni Kıbrıs kurmak için devam et²⁴

²⁴. Âşık Musa Merdanoğlu, *Ozanın Feryadı*, Ankara, 1996, s. 91.

Sefil Selimî

(Ahmet Günbulut, Şarkışla, 1933-2003)

Kıbrıs'ta

Makariyos adlı papaz yüzünden
 Mehmetçikle şaha kalktık Kıbrıs'ta
 Yunan, Ermeni'nin Rum'un pozundan
 Sınır çizdik bayrak diktik Kıbrıs'ta

Terörü destekler koynunda besler
 Adımızdan korkar altına pisler
 Kardak davasında kayaya toslar
 Denizlere ateş döktük Kıbrıs'ta

Rauf Denктаş'ımız oyuna gelmez
 Fanatik sapkınlar hiç de ders almaz
 Cengiz Topeller çok, vurulur ölmez
 Ayıları ine tıktık Kıbrıs'ta

Senaryoda rolü olan yobazlar
 Türk'ün karşısında baş eğer sızla
 İdrakten acizdir yoz oğlu yozlar
 Zulüm çetesini yıktık Kıbrıs'ta

Kükreyen yiğitler zıtoyu yutmaz
 Hainler kaçışır arkası tutmaz
 Onlardaki kuyruk acısı gitmez
 Kâfirleri yere soktuk Kıbrıs'ta

Dişten mahrum olur diş bileyenler
 Anası dul kalır çocuğu inler
 İstiklâl Harbi'nden seslenir günler
 Yıldırımla şimşek çaktık Kıbrıs'ta

Sizler ötün durun sizin çöplükte
Az daha çağnayın gezin çöplükte
Kendi kendinizi bozun çöplükte
İnsanlık tohumu ektik Kıbrıs'ta

Kellenizi cırpar çok ağız yırtar
Kederiniz artar derdiniz artar
Türkoğlu Türklerden yakarı kurtar
Gökten indik ocak yaktık Kıbrıs'ta

Uymayın poppofa sizi kandırır
Durduğunuz yerden atar sürdürür
Teker teker hepinizi vurdurur
Avlanırsın, ava çıktık Kıbrıs'ta

Füze almak, üsler kurmak boşuna
Kuzgunlar tilkiler gelir leşine
Düşerseniz hainlerin peşine
Korkun bizden, sizden bıktık Kıbrıs'ta

Tövbe eylediniz yemin ettiniz
Çok ders verdik size onu n'ettiniz
SEFİL SELİMÎ'ye kafa tuttunuz
Unuttunuz, sizi yıktık Kıbrıs'ta²⁵

²⁵. Şiir 28.7.1998 günü âşığın kendisinden derlenmiştir.

Şükranî

(Şükrü Toprak, Hıdırnalı-Köyü-Sivas, 1959,)

Kıbrıs Destanı

Osmanlıdan gelme bizim soyumuz
Kıbrıs “Yavru vatan” Girne köyümüz
Hey kahpe Yunanlı bizi duyunuz
Biz sesimiz duyurmasın biliriz

Magosa düzüne kurduk fabrika
İmanlıdır Türk ordusu harika
Ananı görürsün sen Amerika
Biz dost düşman kayırmasın biliriz

Lefkoşa kapısı açıldı bize
Evvel Allah fırsat vermeyiz size
Beşparmak dağından indirdik düze
Önümüzde köpek gibi sürürüz²⁶

²⁶. Fikret Kesten, *Şükranî*, Sivas, 1996, s. 97.

Âşık Veysel

(Veysel Şatıroğlu, Şarkışla-Sivralan köyü,1894-1973)

Taşlama

Kıbrıs'taki olan haksız olaylar
 Kemirir içimi kurt olur gider
 İnsanlık dışında yapılan işler
 Bütün milletlere dert olur gider

Sulh sever milletiz cihanda hürüz
 Görürüz herşeyi zannetmen körüz
 Kafamız kızarsa vurur kırarız
 Herşeyin bir anda hurd'olur gider

Türk milleti asla korkmaz düşmandan
 Korkarız Allah'tan bir de vicdandan
 Geçmeyiz namustan geçeriz candan
 Kalan gazi ölen mert olur gider

Kahraman ordumuz elde silahlar
 Bir bir sorulacak kalır mı ahlar
 Çizm'altında çiğnenirken alçaklar
 Bakarsın binlerce Yorg'ölür gider

Masum yavruların nedir günahı
 Bu hareket gücendirir Allah'ı
 Türk ordusu kullanırsa silahı
 Tedavisiz derdin dört olur gider

İnsanlık kahretmiş sizden kaçıyor
 Nefret kapıların size açıyor
 Vicdan sizden çok uzaktan uçuyor
 Zulüm var adalet nerd'olur gider

Sanki din adamı o alçak papaz
Buladır dünyayı parmağı durmaz
Türkler haksız yere adam öldürmez
Birgün Makarios mort olur gider

VEYSEL'in kafası kin ile dolu
Urumlar bu işi iyi bilmeli
Kıbrıs'a düşerse Türklerin yolu
Lefkoşa Türklere yurt olur gider²⁷

²⁷. Ümit Yaşar Oğuzcan, *Dostlar Beni Hatırlasın*, İstanbul, 1973, s. 237-238.

B. İNCELEME DIŞINDAKİ ŐİRLER**Ahmet Acar**

(Kangal-Çiftlikören Köyü, 1931-1978)

Kıbrıs'ım

Kıbrıs'ım yeşil adam vatanım
İstemem doğmasın üstüne efkâr
Şahinler yurdu ecdat yadigarım
Sinende yaşanmış çağlarımız var

Asırlar öncesi bir çetin yoldun
Yetmiş bin yığitten kanla yoğruldu
Fethinle ebedi bir vatan oldun
Derinden derine bağlarımız var

Hülyalara dalan kimmiş görelim
Hürriyet kokulu Kıbrıs'ım benim
Hilalin üstüne yemin ederim
Sana can verecek sağlarımız var²⁸

²⁸ Ahmet Acar, *Garip Mezarı*, (Haz. Erol Acar), Suat Ofset, Sivas, 2014, s. 82.

Ali İzzet Özkan-3

Sonra

Sus artık arzından bırak Kıbrıs'ı
Gözün kör dilin lâl olur sonra
Kaldırma yerinden yatan arslanı
Akar mundar kanın sel olur sonra

Ey Türkoğlu tunç kalesin çetin ol
İt ürür kervan yürür metin ol.
Kes kâfir sesini utan sakın ol
Yanar memleketin kül olur sonra

Unuttun mu İstiklâl Savaşını
Okurken tarihi yıkma kaşını
Tacın tahtın gider gördüm düşünü
Atina Türklere mal olur sonra

Türk dünyaya verdi ibret dersini
Hatırla Kore'de süngü sesini
Mehmetçiğin yenemezsin hırsını
Gelinlik kızların dul olur sonra

Güvenme üç buçuk kötü Urum'a
Şanlı Türk el attı Hind'e Kırım'a
Göğsüne taktığın o kızıl arma
Şahlanan atıma nal olur sonra

Kıbrıs bizim Türkler savaş başında
Tapulu mülkümüz, oku karşında
Aç tavuk darı görür düşünde
Hayal pilâvları yal olur sonra

Ahmak köpek kayganadan pay ister
Haksız yere adaletten oy ister
ALİ İZZET ta Tuna'dan su ister
Eski vatanımız yol olur sonra²⁹

²⁹ Âşık Ali İzzet Özkan, Kırk Ambar, İstanbul, 1974, s. 52. / Gönül Turgut, *Ali İzzet Özkan-Sürmeli*, İstanbul Matbaası, İstanbul, 1966, s. 6.

Atıf Okatan
(Sivas, 1908-1968)

Kıbrıs Destanı

Kıbrıs Türklük için bir mezar olmuş
Köylüsü göç etmiş sönmüş ocağı
Halkının nefesi ahüzar olmuş
Mateme bürünmüş ovası dağı

Yatak odasına mezbah kurulmuş
Er kişi kalmamış hepsi vurulmuş
Körpe yavrucaklar kanla yoğrulmuş
Delik deşik olmuş ana kucağı

Dünkü şen yuvalar ateşe yanmış
Ak saçlı nineler kanla boyanmış
Dedeler vurulmuş yere yasanmış
Torunların sönmüş o körpe çağı

Vicdansız Rumlara müdara olmuş
Bu Türk'e onulmaz bir yara olmuş
Düşmanlar elinde paçavra olmuş
Nazlı gelinlerin ismet duvağı

Vahşete doymayan yirminci asır
Ne insanlık saymış ve ne de hatır
En katı duygusuz kalbi sızlatır
Şehit bebeklerin boş salıncağı

Yürü ey insanlık çok geç kalmışsın
Tarihe yeni bir leke çalmışsın
Hükümsüz bir yığın karar almışsın
Nerelerde kaldı kanun yasağı³⁰

³⁰ Doğan Kaya Arşivi.

Berdarî-2

(Ali Doğan, Ulaş-şenyurt Köyü, 1929-2007)

Anımız Bizim

Ata yadigârı bizimdir Kıbrıs
 Vatana kurbandır canımız bizim
 Yeter kalleşliğin ey pis Makaryos
 Mehmetçik yükseltir şanımız bizim

Bin Urum'a yeter Türk'n bir eri
 Kıbrıs'ın yarısı Türk'lerin yeri
 Ölüm zevk  sefa dönmeyiz geri
 Semaya açılır yolumuz bizim

Allah yardımcımız duamız pirden
 Kahraman Mehmetçik uyanır erken
 Karargâhı ilkin kurduk Girne'den
 Çelikten bileği kolumuz bizim

Tarihe bir nokta barış gç cengi
 Beşparmak Dağı'na çıktı glbengi
 Hazret-i Ali de beraber sanki
 Hazret-i Muhammet ulumuz bizim

Korutürk Ecevit Sancar da bile
 Türk'n barış gücü şan verdi dile
 şehit dşsek huri gılmanlar ile
 Ebedi çrmez yanımız bizim

Geleceği gelmeden de duyarız
 Mttefikiz ateşkese uyarız
 Silahsız çocukları sayarız
 Esire iyilik halimiz bizim

Esire hakaret din izin vermez
Urum terbiyesiz başkaca bilmez
Mehmetçik bir gayret bu kadar yetmez
Kıbrıs hep olmalı malımız bizim

Gazeteci Adem Yavuz kanında
Beyne'l-milel değil miydi kanunda
Toplu katliamlar dört bir yanında
Nice çok şehitler ölümüz bizim

Koç yiğitler er meydanda seçilir
Cafer gibi paraşütsüz uçulur
Şahadet şerbeti harpte içilir
Ab-ı Kevser gelir dolumuz bizim

Mücahitler Berdarî'nin dindaşı
Türkiye yalnız koymaz Denктаş³¹
Kesilseydi Makaryos'un pis başı
Ebedî eserdi yelimiz bizim³¹

³¹ Doğan Kaya Arşivi.

Cafer Tuncer
(Şarkışla, 1947)

Kıbrıs İçin Can Verdi

Çekil kafir Urum Türkün önünden
Bayrağın göklere açıp da gider
Beşparmak'tan girdi dönmez yönünden
Önüne geleni biçip de gider

Lefkoşe'yi Magosa'yı Girne'yi
Alır hepsini bu bizimdir deyi
Türkün korkunç sesi inletir göğü
Deniz derya ırmak geçip de gider

Biz ararız tek tek köşe bucağı
Oynatırız Urum denen köçeği
Mersin'den Kıbrıs'a Türkün uçağı
Bir şahin misali uçup da gider

Öğünürüz böyle nice Kıbrıs'la
Vururuz düşmana olanca hırsla
Türk'tür oyun bilmez Yunan teresle
Her zaman bir yerde göçüp de gider

Allah bize Türklük verdi şan verdi
Vatan için vücut verdi kan verdi
Nice Cafer Kıbrıs için can verdi
Şehitlik şerbetin içip de gider³²

³² Cafer Tuncer, *Var Efendim Var*, (Haz. Ahmet Özdemir), Bayrak Yayıncılık Matbaacılık, İstanbul, 1988, s. 91.

Derdimend-2**Bizi Yenemez**

Müsterih olunuz izzetli beyler
 Evvel Allah düşman bizi yenemez
 Hızlanmış aslanı kalkan mı eyler
 İnşallah düşmen bizi yenemez

Radyolardan aldık mübarek sesi
 Hep şad oldu Anadolu ülkesi
 Öğrendik temeli şartı esası
 Lâ maşallah düşman bizi yenemez

Bütün memnun kaldık kimya sözlere
 Suizansız yürüelim izlere
 Atamızdan miras kalan bizlere
 Barekallah düşman bizi yenemez

Ok takılı paslanmamış süngümüz
 Ale'd-devam ceryan eder cengimiz
 Nur gibi parlıyor gazi rengimiz
 Sübhanallah düşman bizi yenemez

Göğüs gergin kalpler çarpar yer be yer
 Erbaş erler heyecanla "Allah" der
 Türk evlâdı söz sahibi daim hür
 Sümmebillah düşman bizi yenemez

Kırıldı kâfirin putu peresti
Ada'yı almaktı mel'unun kasti
O küfrü kin candan ümidi kesti
Bihamdillah düşman bizi yenemez

DERDİMEND'im düştüm bu züll ü derde
Canlar feda olsun merd oğlu merde
Kıbrıs gibi cesaretli bir yerde
Yok eyvallah düşman bizi yenemez³³

³³ Doğan Kaya- Serhat Sabri Yılmaz, *Âşık Derdimend Ana*, Kangal Belediyesi Yay., Sivas, 2019, s. 180-181.

Doğu Âşığı-1

(İsmet Tambaş, Pınarbaşı-Malak Köyü, 1938)
(1973 yılına kadar Şarkışla'da yaşamıştır.)

Kıbrıs Destanı

Destur tekbir alıp da siz
Çıkınız Allah aşkına
Türkü söylen Kur'an okun
Okun okun Allah aşkına

Cahiller hep sapıtmışlar
Vicdanlarını atmışlar
Bizi onlar unutmuşlar
Bakın bakın Allah aşkına

Düşmanı öldürmen sürün
Zalimini hemen vurun
Semayı başına uçurun
Yıkın yıkın Allah aşkına

Kalem sizin silahınız
Hücum olsun ilahınız
Yardımcıdır Allah'ınız
Çıkın çıkın Allah aşkına

Hep kuşatın düzü dağı
Türk ordusu yüzüm ağı
Düşman göğsüne bayrağı
Dikin dikin Allah aşkına

Uçaktan yerlere uçun
Girne'den ileri geçin
Kıbrıs'ta gül olun açın
Kokun kokun Allah aşkına

Kıbrıs bizim her yönünden
Ben mutluyum bugün dünden
Rum vahşetin sivilinden
Sökün sökün Allah aşkına

Türk bir kâmil Kıbrıs asa
Hiç yüz vermen Makaryos'a
Huzur tohumun Kıbrıs'a
Ekin ekin Allah aşkına

Millet devlet devlet millet
Türk cesurdur hemi de mert
DOĞ AŞIĞI'ndaki inayet
Hakk'ın Hakk'ın Allah aşkına³⁴

³⁴ Aşık Doğ, *Hayatı ve Şiirleri, Ses ve Nefes-Çobanın Çiçekleri*, İstanbul, 2003, s. 8.

Doğu Âşığı-2**Kıbrıs Destanı**

Denizlere girip çok gelip taşıp
 Dağların başına havadan düşüp
 Dost carına karalardan ulaşırp
 Biz Kıbrıs'ı almak için hazırız

Çiğner de geçirim ey fani seni
 Ezelden bilirsin sen beni beni
 Dünya tarihinden Yunanistan'ı
 Ebediyen silmek için hazırız

Mertlik yoktur Rum Yunan'ın kanında
 Yüz binimiz bir olur er meydanın da
 Biz daima azınlığın yanın da
 Koruyucu olup kalmak için hazırız

Biz görürüz yavru vatan gününü
 Yıkamayız hürriyetin dinini
 Can kıymeti bilmeyenin canını
 Amansızca almak için hazırız

Bir ölmezlik sardım ser beşğine
 Ne dese yakışır DOĞ AŞIĞI'na
 Düşman şehirine dost eşğine
 Sahip çıkıp almak için hazırız³⁵

³⁵ Aşık Doğ, a. g. e., s. 95.

Duran Baba

(Duran Tamer, Gemerek-Sızı bucağı, 1948)

Yavru Vatan Kıbrıs'a

Bize koca Türk derler biz cihanı takmayız
 Canımız feda olsun yavru vatanımıza
 Sizleri biz elbette yalnız bırakmayız
 Canımız feda olsun yavru vatanımıza

Bizler koca paşanın ilkesinde yürürüz
 Kıbrıs semalarında sinek uça görürüz
 Seksen bin şehit verdik yüz bin daha veririz
 Canımız feda olsun yavru vatanımıza

Elif kağnılarına cephaneye yüklüyoruz
 Kazılan siperlerde durdukça kükrüyoruz
 Ellerimiz tetikte taarruzu bekliyoruz
 Canımız feda olsun yavru vatanımıza

Çiğnetmeyiz namerde şehitlerin kanını
 Ne çabuk unuttular Türk'ün aslanlarını
 Beşparmak Dağları' na yazdık destanlarını
 Canımız feda olsun yavru vatanımıza

Duran Baba söz verdi duracaktır sözünde
 Beraber yürüelim Atatürk'ün izinde
 Üzülme sen Kıbrıs'ım gözlerimiz gözünde
 Canımız feda olsun yavru vatanımıza³⁶

³⁶ Duran Tamer, *Tut Ellerimden*, Günce Yayınları, Ankara, 2018, s 160.

Emsali-1

(Mustafa Turgut, Kangal-Sarıpınar Köyü, Sekiliyurt.
19001978)

Meydanımız Var

Aç gözünü kahpe kancık kör Yunan
Sizinle Kıbrıs'ta meydanımız var
Etrafa saldıran haşeri hayvan
Sizi öldürmeye dermanımız var

Bugün meydanımız vardır Toros'a
Yarın Yunan Patrik hem Makaryos'a
Aldığımız vermek dünya bir olsa
Ekilmiş biçilmiş harmanımız var

Makaryos meydana gelsin er ise
Kıbrıs Lefkoşa'da hükümdar ise
Sarf etsin elinden gelen var ise
Başında bin türlü tufanımız var

Bugün harp isteyen meydana gelsin
Geride kalmasın payını alsın
Türk aldığı vermez dünya bir olsun
Allah'a inandık imanımız var

Başbakanlar bir birine yar iken
Her savaşta ittifaklar bir iken
Koca Türk koruycu hükümdar iken
Dünyayı yenmeye fermanımız var

EMSALÎ der yine aldık öcümüz
İstersek dünyaya yeter gücümüz
Çoktur Kara Fatma gibi bacımız
Kıbrıs'ın harbine destanımız var³⁷

³⁷ Doğan Kaya Arşivi.

Emsalî-2**Geliyor**

Aç gözünü kahpa kancık kör Yunan
 Döşüne degecek hançer geliyor
 Karıya kast eden haşeri hayvan
 Canını çekmeye ejder geliyor

Düşmanı kırdıkça hırsın artıran
 Düşmanın kökünü kesip bitiren
 Rumlar'ın kökünü dize getiren
 Orda kumandanı Sancar geliyor

Karşında Türkoğlu ahmak kefere
 Daha gücün yetmez bir tek nefere
 Nasıl olsa yine düşersin dara
 Boynuzuna sicim kendir geliyor

Silahı kuşandı koca Türkistan
 Beiraber hazırdır tüm Arabistan
 Bağdat basra Halep Yemen Hindistan
 Şam Beyrut Pakistan Mısır geliyor

Yerden kalktı şehit gazi erenler
 Bu din kahramanı sahip-kıranlar
 Biri bin kâfire karşı duranlar
 Aliyyü'l-Murtaza Haydar geliyor

Celalettin Rumi Konya Veziri
 Hazret-i Mevlânâ mürşitler piri
 Şahlar şahı evliyalar serveri
 Hacı Bektaş Veli Hünkâr geliyor

Çoğaldı düşmanın ey yüzü kara
Allah için vurun zalim barbara
Gel boynunu ey de eyle mudara
Kırk iki milyonluk asker geliyor

Düşmanı bent edip bağlamak için
Yakıp ciğerini dağlamak için
Tarihlerde Sancar söylenmek için
EMSALÎ der güzel haber geliyor³⁸

³⁸ Doğan Kaya Arşivi.

Halil (Aydoğar)

(Gürün-Kızılburun Köyü, 894-2001)

Kıbrıs Zafer Destanı

Yaşa Türk ordusu sen binler yaşa
 Yazılanlar gelir sağ kalan başa
 Şanlı ordun saldın Beşparmak taşta
 Türkoğlu zaferin mübarek olsun

Barış ile zaferini başardın
 Gece gündüz “N’edem” deyip şaşırdın
 Ağ güvercin olup göğe uçardın
 Türkoğlu zaferin mübarek olsun

Doğu-Batı tayyareyle gezersin
 “Zafer” deyip tatlı candan bezersin
 Teyiplere şanlı zafer yazarsın
 Türkoğlu zaferin mübarek olsun

Mehmetçik’im yüzün olsun münevver
 Bu kırk milyon nüfus hepsini dener
 Oturduğum döşek makam peygamber
 Türkoğlu zaferin mübarek olsun

Göz bakamaz kimse aslan yurduna
 Dost yanacak dost olanın derdine
 Şanlı ordun kondu Kıbrıs yurduna
 Türkoğlu zaferin mübarek olsun

Emredince orduların yürüdü
 Paraşütler Girne dağın bürüdü
 Rum leşleri Limasol’da çürüdü
 Türkoğlu zaferin mübarek olsun

Türk ordusu bindin zafer atına
Şanlı ordun aldın kendi zatına
Ağ yüzle varasın Allah katına
Türkoğlu zaferin mübarek olsun

Şeyhlerin ulusu ol Hacı Bektaş
Somuncu Baba'yla Mevlânâ kardaş
Lefkoşa sulhunda ol Rauf Denктаş
Türkoğlu zaferin mübarek olsun

Gece uyumayıp kaygusuz yattın
Vatan millet için kaygıya yattın
Keban barajı'nın zevkine yettin
Türkoğlu zaferin mübarek olsun

Sorulursa köyüm Kızılburun'dur
Vilâyetim Sivas kazam Gürün'dür
Ahiri bu dünya sonu virandır
Türkoğlu zaferin mübarek olsun

Kocatepe Akdeniz'de yüzüyor
Tayyareler Girne dağın geziyor
Hocam Halil zaferini yazıyor
Türkoğlu zaferin mübarek olsun

Halil İbrahim Yörük

(Gürün-Kındıralık köyü, 1907-1969)

Şehit Cengiz Topel

Makaryos kendinden çevirmiş dolap
 Dolaşmış ipliği çözülmez kelep
 Anavatanımız Şam ile Halep
 Varıp yurdumuza konmazsak olmaz

Yenilmedin kafir sendendir kusur
 Hani ya gelmedi Suriye Mısır
 Yanına kalır mı komünist Nasır
 Bir kere de sana dönmezsek olmaz

Türk oğlusun ölüm gelmez hatıra
 Çekin süngüleri dayan satıra
 Makaryos denilen mundar katıra
 Bir semer vurup da binmezsek olmaz

Eğer düşer ise Kıbrıs'a yolun
 Dokunma dalına o gonca gülün
 Din yoluna giden Cengiz Topel'in
 Biz de ateşine yanmazsak olmaz

Unutma atayın sözlerin başı
 Kan ile yoğrulmuş toprağı taşı
 Her yerde yağmalı Türk kuşu
 Bir gün de Atina'yı vurmazsak olmaz

Ordular kuşatmış dağları dizi
 Yaratan Sübhan'im korusun bizi
 Ölürsük şehidiz kalırsak gazi
 Bizden başlayınca kanmazsak olmaz

Plevne yiğidi Gazi'Osman Han'ı
Hatırla Baltacı'yı haddini tanı
Belki de sıç(ı)rar Moskofun kanı
Kevser ırmağı'nda yunmazsak olmaz

İrfan Tansel tamam planı kurdu
Cemal Tural sana bağlıdır ordu
Sarsıttı vatanı Topel'in derdi
Bunun intikamını almazsak olmaz

Haddini bil! Bizans'ın kahpe Yunan'ı
Namussuz papazı üstün tutanı
Yaprağından fazla şekil atanı
Havan topuyla yanmazsak olmaz

Halil İbrahim gittin kalma sıradan
Barış kuvvetleri çıksın aradan
Yardım etsin bize yoktan var eden
Arzuhali O'na sunmazsak olmaz³⁹

³⁹ Doğan Kaya Arşivi.

Hatunî

(Hatun Sungur, Altunyayla-Deliilyas Bucağı, 1938)

Hep Beraber

Kan ile süsledik bayrağımızı
Gökten nişan aldık ayı yıldızı
Biz Türk'üz Türk tanımadın mı bizi
Tarihlere ün salmıştık bil diye

Oğuz soyundanız mertlik biliriz
Bir baş olduk hep beraber geliriz
Namus için vatan için ölürüz
Şehit olduk vatan vermek zor diye

Atamızdan almadın mı dersini
Verir miyiz güzel yurdu Mersin'i
Bir kez daha gördün Türk'ün hırsını
Hep yürekler coştı yine vur diye

İntikam var saçlarımın ağında
Yurt sevgisi yüreğimin bağında
Bayrağımız Beşparmaklar dağında
Nazlı nazlı dalgalanır gör diye

HATUNÎ der gitmeliyim cepheye
Hep beraber vurmalyız kahpeye
Kahraman ordumuz vardı Girne'ye
Şaştı düşman bağıyor dur diye⁴⁰

⁴⁰ Kıral Darıcı, *Deliilyas Kasabası Folkloru*, 1996, s. 45-46 (Basılmamış Lisans Tezi)

İcazet

(Ali Beşiktepe, Kangal-Alacahan Bucağı, 1901-1969)

Kıbrıs Destanı

Türk kahramanları istiyor harbi
Doldurttu önümüzü Şark'ınan Garb'ı
Türk'ün yardımcısı sensiz Yâ Rabb'i
Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Mehmetçikler yılmaz hiç harp etmeden
Yunan ne kazandı gelip gitmeden
Daha eski yaraların bitmeden
Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Aslanlar her çeşit döndürür dümen
Altına üstüne çevirir hemen
Türk unuttun mu hey kahpe Yunan
Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Vatandaşlar için hazırız harbe
Şu kanlı düşmana vurak bir darbe
Dağılsın ünümüz şark ile garbe
Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Düşsün yüreğime bir ince sızı
Yine eski Türk'üz unutman bizi
İmkânı yok alacağız Kıbrıs'ı
Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Atadan dededen hem vatanımız
Alacağız sağ oldukça canımız
Damarda kalsa bir damla kanımız
Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Her yerde söylenir bu harbin sesi
 Al kana boyandı Kıbrıs adası
 Türk'ün askerleri atom bombası
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Ya şehitlik ya gazilik doğrusu
 Bundan başka fayda vermez gayrısı
 Şanlı Türk evladı şahin yavrusu
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Elbet yüreğimden çıkmadı acı
 Bir gün terk edeceksin taklidi tacı
 Karnımda duruyor süngünün ucu
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Ordular çevirir sağ sol yanını
 Ne İngiliz'i kâr ne de Yunan'ını
 Alacağız kardeşlerim kanını
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Bu ciddi sözümdür Allah'a ayan
 Er kişi değildir sözünden cayan
 Ordular başına geçti kahraman
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Vatanda sağ olsun kahraman ordu
 Cepheler bekliyor baş koymaz yurdu
 Yine düşman bize bir tuzak kurdu
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Türkler bir gün bombardımana başlar
 Sağına soluna yanar ataşlar
 Haydin gayret günü geldi kardaşlar
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Şenelmekte vatanımız dilimiz
 Şimdi her sanata erdi dilimiz
 Adnan Menderes'tir baş vekilimiz
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Daim Allah Allah derdi virdimiz
 Bütün kahramanlar bekler yurdumuz
 Nice çemberleri yardı ordumuz
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Bir gün geleceğiz biz de yüz yüze
 Ne Yunan'a kalır ne İngiliz'e
 Her hâl dolacaksın denize
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Hiç kimseye yoktur eyvallahımız
 Her zaman yardımcı bir Allah'ımız
 Âlem bir yana olsa Türkler yalnızız
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Fedakâr mareşal harbiye nazır
 Yirmi altı milyon emrinde hazır
 Dara bak yetişir boz atlı Hızır
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Nice kahramanlar döndürür dümen
 İnsan bu sözümü eyleme gümen
 Bir Türk askeri on tane Yunan
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Ordular soracak dereyi düzü
 Hedef olacaklar şu İngiliz'i
 Zırhlılar hep dolduracak denizi
 Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Evliya enbiya yürüdü ancak
Her zaman yetişir darda kalıncak
Kahraman mareşal elinde sancak
Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Türk kahramanları bir emir bekler
Çalışın vatana çeker emekler
Hazır top teyyare tanklar tüfekler
Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Dumlupınar'da koca başların yatıyor
Ahbapların kardeşlerin yatıyor
Sakarya'da üleşlerin yatıyor
Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Gönüllü yazıldı bütün aslanlar
Sıkıntı içinde kaldı bu canlar
İngiliz'le beraber ordu Yunanlar
Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına

Türk milleti hep ahali beraber
Müdürler kaymakam vali beraber
Sayenizde ÂŞIK ALİ beraber
Ölüm var dönüm yok Türk evlâdına⁴¹

⁴¹ Serhat Sabri Yılmaz, *Alacahanlı Halk Şairleri Monografisi*, Haziran, 2015, s. 147-150.

Memiş Eroğlu

(Kangal-Alacahan Bucağı, 1925-2007)

Haydi Oğlum Kıbrıs'a

Haydi oğlum durma Kıbrıs'a yürü
 Elbet meydan sever er oğlu eri
 Kıbrıs'ta senindir ecdadın yeri
 O hain düşmanı vur benim oğlum

Türk oğluyuz demirdendir pazumuz
 Daha silinmedi eski yazımız
 Ya ölümdür ya istiklâl sözümüz
 İstersen tarihten sor benim oğlum

Türk ordusu dağı taşı sökecek
 Var mı Türkiye'ye gözün dikecek?
 Kim gelirse cezasını çekecek
 Düşmanın belini kır benim oğlum

Kıbrıs'ta yatıyor şanlı şehitler
 Çıktı meydanına şimdi yiğitler
 Daha saldıramaz kudurmuş itler
 Çekip bayrağını gir benim oğlum

Karadan, denizden, saldır havadan
 Feda et canını geçme davadan
 ÂŞIK MEMİŞ hazırlandı Kangal'dan
 Sorarsan soyadım Er benim ođlum⁴²

⁴² Serhat Sabri Yılmaz, *Alacahanlı Halk Şairleri*, Vilâyet Kitabevi, Sivas, 2017, s. 278.

Mikdat Karataş

(Sivas-Yakuboğlan Köyü, 1939-?)

Varıyor

Paraşüt açıldı gökte havada
Blbllerde yaslı tmez havada
Serbeser ederiz dağda ovada
Yunan kaçma Türk ordusu varıyor

Türker indi o Beşparmak dağlara
Mehmetçikler koymaz bizim bağlara
Semih Sancar destur versin beylere
Yunan kaçma Türk ordusu varıyor

Vatanda bulunan bütün Türklere
Selam söyle klem ko yiğitlere
Paşam Korutürk der çekerim dara
Atatürk yerinden kalktı varıyor

Din Muhammed dini gönül inana
Canım kurban olsun canda canana
Saldıralım din aşkına Yunan'a Bütün
Mehmetçikler kalktı varıyor

Kıbrıs'ın etrafı dağlı dereli
Elli yıldan beri yürek yaralı
Melun Yunan'ın da yüzü karalı
Akdeniz ağzını açtı geliyor

Başbakan Ecevit hasmını ister
Turan Güneş der ki cepheyi göster
Süleyman Demirel barışı ister
Atatürk yerinden kalktı varıyor

Unuttun mu MİKTAT sen de bu hakkı
Turhan Fevzioğlu o Korutürk'ü
Türkler gözetirdi Batı'yı Şark'ı
Vatanı bekleyen arslan varıyor⁴³

⁴³ Miktat Karataş, *Yıldız Tek yıldız*, Sivas, 2000, s. 38-39.

Mustafa Kapkın

(Sivas-Günören /Aygi Köyü, 1944)

Mehmetçik

Hakkını helâl et gidiyom ana
Beşparmak dağları boyandı kana
Ölmezsem Kıbrıs'ı vermem Yunan'a
Böyle bir kahraman erdir Mehmetçik

Havalandı jetler gitti Kıbrıs'a
Kalmasın yaptığı Başpiskopos'a
Hem Girne'yi aldık hem de Magosa
Ölmedi dünyada vardır Mehmetçik

Korkma Mehmetçik'im oku İhlas'ı
Asumana çıktı Allah sadası
Şahısa mal olmaz Kıbrıs davası
Ölür vatan için pirdir Mehmetçik

Sulh davası Cenevre'de görüşür
Dersin aldı Yunan artık barışır
Düşman ile döne döne dövüşür
Bulunmaz emsali birdir Mehmetçik

Çok düzen yaptınız Altmıştan beri
Kalacak mı size Topel'in kanı
Dönülmez KAPKIN'ım davadan geri
Ahrette mekânın nurdur Mehmetçik

Ömer Tanrıverdi

(Sivas-Sivritepe Köyü, 1921-1998)

Kıbrıs Destanı

Aklını başına topla Rum eli
 Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak
 Ada'yı anmasın Yunan'ın dili
 Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Türkler çok evvelden kurdu yuvayı
 Dünya tasdik etti Türk'e davayı
 Hatipler okudu kıldı du(v)ayı
 Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Ata'nın gününde Türk'ü sınıdın
 Mehmetçik kırmıştı kolun kanadın
 Türk'ün afetini şimdi anladın
 Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Kovuldun Kıbrıs'tan dünya dolaştın
 Kahroldu papazlar bu işe bu işe şaştın
 İstiklâl harbinde nereden kaçtın
 Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Ada'nın yüreği Türklerin özü
 Kan ile yazıldı bayrağın yüzü
 Sabırla bekliyor başvekil sizi
 Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Türklerin evvelden tarihi vardır
 Şehit kanındandır bayrağı aldır
 Türk ile oynama davayı kaldır
 Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Ada'nın aşkına yazdım bir yazı
Arayıp bulurlar kızıl papazı
Ordu emir bekler olmaz arazi
Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

İngiliz'le çevirirsin bir plan
Yaptığın iş dalavere hep dolan
Akdeniz suyunda olursun talan
Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Kızıl papaz ile oyun edersin
Eski planlarla kini güdersin
Gönlünle gitmezsen zorla gidersin
Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Ata'dan emanet yavru vatani
Türk'ün kanı ile aldı bu şanı
"Kıbrıs benim" dersin şahidin hani
Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Kahraman Türkler de ocağı yakar
Sabrını tüketme şimşekler çakar
Yediden yetmiş cepheye çıkar
Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Ada'daki Türkler yalnızdır bilme
Bir daha ordunun önüne gelme
GüzelKıbrıs'ı pis ağzına alma
Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Kıbrıs'ın lideri Doktor Küçük'tür
Kahraman kardeşi geride çoktur
İzmir cephesinden ders alan yoktur
Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Türk'ün karşısına durma boşuna
Hızır kıta bekler çıkar karşına
Kıyamet koparır papaz başına
Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Görünce tanırsın o kahramanı
Kılıcın ucunda verirsin canı
Yine tarihlere geçer türk şanı
Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Kılıç kabzasında bekliyor elim
Emir bekler orda bedenim kolum
Türkler için şandır şehitlik ölüm
Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Babam çok ağlardı bu gönlüm yaşlı
Gazi evlâdım ben de Sivaslı
Kanınız duruyor kılıcı paslı
Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak

Ömer bu sözleri âleme bildir
Ada Türklerinin yüzünü güldür
Papaz defol buradan leşini kaldır
Kıbrıs bizim elbet bizim kalacak⁴⁴

1958

⁴⁴ Doğan Kaya Arşivi.

Ömer Tombul-1

(Sivas-Gaziköy, 1947)

Hazır Ol Rum Kralı

Hazır ol Kıbrıs'ta ey Rum kralı
 Yüce Türk milleti koşmuş geliyor
 Ya ölü olursun ya bir yaralı
 Mehmetçik sel gibi coşmuş geliyor

Herkes duydu Atatürk'ün ününü
 Sakın unutmayın onun gününü
 Durmadan kan döken İsmet İnönü
 Kanlı çizmeleri giymiş geliyor

İsmet İnönü'müz Türk Başbakanı
 Odur cephelerde akıtan kanı
 Cevdet Sunay Genel Kurmay Başkanı
 Oda vur emrini vermiş geliyor

Bin düşmana bedel Türk'ün birisi
 Milletler içinde Türk'tür iyisi
 Cemal Gürsel Paşa Cumhurreisi
 Millet ondan emir almış geliyor

Kuşatırız yavru yurdu dışından
 Vazgeçmeyiz tek bir çakıl taşından
 Toros dağlarının yüce başından
 Şanlı Türk ordusu aşmış geliyor

Sel gibi coşarız tutmaz bendimiz
 Hiçbir millette yok bizim fendimiz
 Muhammet Mustafa baş efendimiz
 Nurlu mezarından çıkmış geliyor

Ey Mehmetcik Kıbrıs senin her şeyin
Bütün etrafına mayın döşeyin
Kerbelâ'da yatan İmam Hüseyin
Kıbrıs davasını duymuş geliyor

Hatırla Makaryos Dumlupınar'ı
Mehmetçik'in orda belli hüneri
Sen hiç tanır mısın Âşık ÖMER'i
Oda Mehmetçik'e uymuş geliyor⁴⁵

⁴⁵ Doğan Kaya Arşivi.

Ömer Tombul-2**Kıbrıs**

Radyodan dinledik havadis duyduk
Rumlar işgal etmiş Erenköy'ünü
Canımızı vatan uğruna koyduk
Biz kurtaracağız kurttan koyunu

Bilmem Makaryos'un akli delimi
Hiç kabul etmiyor iki bölümü
Bizler göz önüne aldık ölümü
Denize dökeriz Rum'un soyunu

Mehmet'çik Kıbrıs'a basar ayağı
Zalim düşmanlara vurur dayağı
Asarız oraya bu al bayrağı
Yükseltiriz yıldız ile ayını

ÖMER TOMBUL der "Biz zafer alalım
Vatanın uğruna şehit olalım
Kıbrıs davasına çare bulalım
Artık sona ersin Rum'un oyunu"⁴⁶

⁴⁶ Doğan Kaya Arşivi.

Süleyman Sağcı-1

(Sivas Beypınar Köyü, 1927-1986)

Varıyor

Rahat dur yerinde ey Makariyos
 Dünyanın düzeni kaçtı varıyor
 Aklın ermez Rus'a daim verin koz
 O da kollarını açtı varıyor

Nasihat dinlemen hep sözüm derde
 Böylece alaman Kıbrıs'ı cebre
 Daima sulh için hazırız harbe
 Damarda kanımız coştı varıyor

Sebep ne köyleri vurup basarsın
 Sabi-yi sübyanı tutar asarsın
 Yaptığın ayıptır dense küsersin
 İnsanlık ardına düştü varıyor

Böyle çürük temel himden sökülür
 Çok sürmez bileğin belin bükülür
 Bakarsın karşına birden dikilir
 Gökte tayyareler uçtu varıyor

Kıbrıs için çarpar her Tür kyüreği
 Demirdir kolları çelik bileği
 Başına iş açıp geçme ileri
 Gaziler bayrağı açtı varıyor

Türkiye içinde aslanlar yatar
 Aslanın narası beterdir beter
 Senin alayına bir manga yeter
 Allah Allah deyip coştı varıyor

Bilmedin mi şanlı Türk'ün boyunu
Yutmadın mı Akdeniz'in suyunu
Duymadın mı Sakarya'nın ününü
Köpürüp çağlayıp taşı varıyor

Mevlâ'm ömür versin Paşam İsmet'e
Millet için girer türlü zahmete
Yazılanlar gelir başa kismete
İyi bil sabrımız kaçtı varıyor

Kıbrıs dağlarını bürüdü duman
Yüz bin Türk evlâdı vermiyor aman
Burca şehitlerin yazdığı destan
Dünyanın aklına düştü varıyor

Birleşmiş Milletler dedin de durdun
Sen kendi kendini boşuna yordun
Ağzının payını yenice aldın
Dünya adaleti seçti varıyor

Senin kastın yalnız yüz bin canadır
Bunca nasihatler ancak sanadır
Yetmiş iki düvel bizden yanadır
Cümle bayrağını açtı varıyor

Vazgeç bu davadan geçiyon candan
Ateşler başlıyor gayri her yandan
Öde kardeşleri dönmek meydandan
Türkiye yürekten coştı varıyor⁴⁷

⁴⁷ Doğan Kaya Arşivi.

Süleyman Sağcı-2

Türkiye

Dinle Türkiye'yi edelim metin
 Dünyaya bir ateş açtı Türkiye
 Başlarsa harbinden kurtarmak çetin
 Ölür geri dönmez coştı Türkiye

Başlarımız olan Ecevit Fahri
 Bu harbe kimsenin ermedi akli
 Lefkoşe'de Rumların pay-ı tahtı
 Aldı al bayrağı astı Türkiye

Korutürk Fahri başta Ecevit
 Anneler doğursun böyle bir yiğit
 Geldiler orduya verdiler öğüt
 Ordular Kıbrıs'a bastı Türkiye

Ordular başkanı Semih de Sancar
 Kuşandı silahı elinde hançer
 Mehmetçik peşinde alevler saçar
 "Allah Allah" deyip coştı Türkiye

O kadar paşalar hep zabitanlar
 Şehit gazi oldu ne kadar canlar
 Kıbrıs dağlarına döküldü kanlar
 Gaziler bayrağı açtı Türkiye

Türkiye milleti İslâm'ın piri
 Harbini görenler çekildi geri
 İleri gelmedi düşmanın biri
 Her yandan cepheyi açtı Türkiye

Süvari alayı bindi atına
Hep aslan kesilmiş bak heybetine
İndi gitti Urumların katına
Daha geri dönmez bastı Türkiye

Tayyareler toplar tanklar da tamam
Kıbrıs dağlarını bürüdü duman
Vurunuz başına hiç vermek aman
Hiç dinlemez düşman dostu Türkiye

Duymadın mı Türkiye'nin huyunu
Yutmadın mı Akdeniz'in suyunu
Nice düşmanların ölçtü boyunu
Harp ile yüreği pişti Türkiye

Kıbrıs için çarpar her Türk yüreği
Kemirdir kolları çelik bileği
Kökünden devirmek Türk'ün dileği
Her yandan cepheyi açtı Türkiye

Görülür topların çıkar dumanı
Vurun arkadaşlar vermen amanı
Kökünün kesmenin geldi zamanı
Yağmur gibi kurşun saçtı Türkiye

Bu senin ettiğin nedir millete
Vatan için girdik türlü zahmete
Yazılanlar gelir başa kismete
"Allah Allah" deyip coştı Türkiye

Alaylar taburlar bölükler düzüm
Allah'ın izniyle bu Kıbrıs bizim
Karşında Türkiye tutar mı dizin
Köpürüp çağladı taşı Türkiye

Mevzilerde top tüfekler patladı
Türk ordusu Şu Girne'ye atladı
Düşmanların yürekleri çatladı
Cihana bir korku açtı Türkiye'

Karşına dikilir Mehmet'le Osman
Nereye kaıyon ey zalim düşman
Ettiğin suuna oldun mu pişman
Parmaklı dağları bastı Türkiye

Sebep ne köyleri varıp basarsın
Sabiyyi sbyanı tutar asarsın
Güvenme dünyada sende yaŐarsın
İyi bil yürekten coŐtu Türkiye

Kıbrıs dağlarını bürüdü duman
KaıŐtı geriye bu harbi gören
Kara dağlarında çemberi yaran
lr geri dönmez aslı Türkiye

Türkoğlu da der ki bütündür sözüm
Doğruya çalıŐır temizdir zn
Kıbrıs sende dahi var idi gözüm
Aldı al bayrağı astı Türkiye

Tayyareler her taraftan kalkıyor
Yetmiş iki devlet Türk'ten korkuyor
SÜLEYMAN bir destan yazmıŐ okuyor
O da geri dönmez aslı Trkiye⁴⁸

⁴⁸ Doğan Kaya Arşivi.

Talibî Coşkun-ı

(Hacıbektaş Coşkun, Altınyayla, 1898-1976)

Kıbrıs Destanı(Derleyen Konyalı molla Hünkârzade Sezai Gülep,
5.12.1974)**Kıbrıs Destanı**

Bin dokuz yüz yetmiş dördün yılında
Şiddetle harp oldu Kıbrıs yolunda
Söyleniyor bu dünyanın dilinde
Rumlar ile hep karıştı Yunanlar

Dokuz yüz yetmiş dört On dört Temmuz'da
Yine harp başladı şu Akdeniz'de
Kıbrıs adasında derede düzde
Bu harbin peşine düştü Yunanlar

Allah'ın nurudur Türkler'in dini
Yiğittir milleti yüksektir şanı
Unutulmaz Atatürk'ün bu ünü
Evvelce de çok savaştı Yunanlar

Alçak Yunan şu Türkler'in peşinde
Ezildiler Kurtuluş Savaşı'nda
İzmir Çanakkale harp ateşinde
Kanlı derelere doldu Yunanlar

Hiç bir millet yoktur Türk'ün önünde
Yüksek tarihinde İslâm dininde
Atatürk ordunun yine önünde
Türk'ün cesurluğunu bildi Yunanlar

Atatürk en büyük generalimiz
 Fevzi Çakmak yiğit mareşalimiz
 Bu ada ecdattan bizim malımız
 Gençlikleri kuy'ya düştü Yunanlar

Yalan imiş yalan dünyanın sonu
 Paşalarımızın söylenir ünü
 Kara Kâzım Bekir İsmet İnönü
 Onlar fani oldu uçtu Yunanlar

Fahri Korutürk Cumhurbaşkanımız
 Pek yüksektir şerefimiz şanımız
 Cesur milletimiz şen vatanımız
 Yine torumuza düştü Yunanlar

Fahri Korutürk de emirler verir
 Vatani milleti pek iyi korur
 Türk milleti daim ileri yürür
 Cephelerde korktu kaçtı Yunanlar

Başbakan Ecevit Kıbrıs'a geçti
 Barış masasında sulha yanaştı
 Yunan İngiltere geriye kaçtı
 Hep tersine imza verdi Yunanlar

Bülent Ecevit Türk'ün Başbakanı
 Hem milleti sever hemi vatani
 Sulh için aradı her bir imkânı
 Rus Bulgar hep birleşti Yunanlar

Başbakan Ecevit kararlar yazdı
 Barış birliğinde plânlar çizdi
 Amerika İngiliz hep geri bozdu
 Barış zincirini kırdı Yunanlar

Devletler pek iyi görüşmediler
Kararlar bozuldu barışmadılar
Çoğu geri durdu karışmadılar
Yalınız müstakil kaldı Yunanlar

Semih Sancar Genelkurmay Başkanı
Sağ olsun tamamlar her bir noksanı
Kendi cesur vatan ordu aslanı
Namını işitti şaştı Yunanlar

Büyük generalimiz emir buyurdu
Türk namını dünyalara duyurdu
Kıbrıs'a büyük bir ordu ayırdı
Hep ayak altına düştü Yunanlar

Semih Sancar iki kumandan seçti
Kahraman ordumuz ta'ruza geçti
Fazıl Polat Hakkı Paşa birleşti
Harp meydanlarından kaçtı Yunanlar

Yine kan ağladı bu büyük ada
Yardımcımız olsun O Bari Hüda
İngiltere ile Amerika'da
Onlara dalkavuklaştı Yunanlar

Zaten Rumlar bize hain bakardı
Gücü yetse parmağına takardı
Kıbrıs'a birkaç bin asker çıkardı
Yeniden bir savaş açtı Yunanlar

Anlaşılamadı barış güçleri
Hep bozuktur Yunanların içleri
Kahpe kancık şu Rumların piçleri
Beyhude yere savaştı Yunanlar

Türk ordusu bu savaşa başladı
Yunan ordusunu yaktı haşladı
Hemi süngü vurdu hemi şişledi
Umum cephelelerden kaçtı Yunanlar

Yunanlı uyudu uyanamadı
Kendi güçlerine güvenemedi
Kahraman Türklere dayanamadı
Yiğidi ağyara seçti Yunanlar

Yunanlı'nın barışmaktı vaadi
Canlarına bir zafer yeli değdi
Sonra başlarına bombalar yağdı
Yandı tufanına karıştı Yunanlar

Dünyaca malumdur bizim halimiz
Kaybolmaz yeşilimiz alımız
Bu ada ecdattan bizim malımız
Beyhude yere harp açtı Yunanlar

Zannetmem ki Türkler bunu unuttur
Yiğitliğin bu dünyaya tanıtır
Kıbrıs göz bebeği Türk vatanıdır
Yine elimize geçti Yunanlar

Bu ada mahsullü ormanlı dağlı
Etrafı denizdir hem sollu sağlı
Kimseye verilmez Türklere bağlı
Savaştı boşa kan döktü Yunanlar

Kıbrıs Akdeniz'in bir top gülüdür
Bin beş yüz senelik Türk'ün malıdır
Bu adaya göz koyanlar delidir
Savaş cezasını giydi Yunanlar

Kıbrıs adası bir tarihi destan
Düşmanlar zaptetmek istiyor kasten
Pek hain millettir şu Yunanistan
Köylerde çok cana kıydı Yunanlar

İnsanda zerrece insaf olmaz mı
Dünyada dostluğu nimet bilmez mi
Türk bu intikamı sizden almaz mı
Kanlı gömleklere giydi Yunanlar

Şu kâfir Urumlar kudurdu azdı
Kıbrıs köylerini silahla gezdi
Beş yüz aileyi kurşuna dizdi
Yetim yavrulara kıydı Yunanlar

Çok kanlar döküldü şu Lefkoşe'de
Türk ordusu bu adayı kuşata
Şehitlerimiz var kıyı köşede
Sabırsızlık yaptı evdi Yunanlar

Bu adada bir çok kanlar döküldü
Yunan askerinin beli büküldü
Urumlar hep kaçtı geri çekildi
Şimdi barışmayı duydu Yunanlar

Muzaffer ordumuz hücuma daldı
Altı yüz Yunan'ı hem esir aldı
Yine kahramanlık Türkler'de kaldı
Her şeyi anladı bildi Yunanlar

Gelir geçer çok devirler asırlar
Halının yurdunu tutmaz hasırlar
Ankara'ya geldi birçok esirler
Burada bir müddet kaldı Yunanlar

Kıbrıs adasının havaalanı
 Kanlı harpler oldu yoktur yalanı
 Hep teslim oldular geri kalanı
 Kırıldı çok zâ'yat verdi Yunanlar

Kıbrıs'a dayandı büyük ordumuz
 Aziz vatanımız şanlı yurdumuz
 Adayı düşmandan almak derdimiz
 Evvel Allah geri durdu Yunanlar

Girne şehrinde toplar seslendi
 Denizler kaynadı dağlar puslandı
 Düşmanlar çekildi korktu uslandı
 Evvelce şeytana uydu Yunanlar

Kahraman ordumuz hücumla daldı
 Magosa kalesin tez teslim aldı
 Türk'ün cesurluğunu bu dünya bildi
 Ayaklar altına düştü Yunanlar

Kırk bin asker şu Kıbrıs'a dayandı
 Türk ordusu uyumadı uyandı
 Yunanlılar İngiliz'e güvendi
 Onlara da bir taraf durdu Yunanlar

Bu Kıbrıs adası kanlı adadır
 Tarihler geçmiş ismi modadır
 Kulların sahibi Bari Hüda'dır
 Türk'ün yiğitliğin gördü Yunanlar

Türk milleti uyumadı uyandı
 Muzaffer ordumuz harbe dayandı
 Beşparmak dağları kana boyandı
 Çok Rumlar'ı yere serdi Yunanlar

Taarruza kalktı Türk hava jetleri
Zırhlı tümenleri hem pilotları
Zafer yıldızı hava kuvvetleri
Bombalar yağdı azaldı Yunanlar

Türkler yüksek çok devletlere baştır
Avuca alınmaz yanar ateştir
Başkan vekilimiz Rauf Denктаş'tır
Onu da anladı bildi Yunanlar

Rauf Denктаş Kıbrıs başkanı vekili
Milliyetçi Türkler yüksek akıllı
Türk'ün öz evlâdı vatanın gülü
Onu münasip gördü seçti Yunanlar

Makarios firar eyledi gitti
Şu hain Urumlar murada yetti
On iki yıl Kıbrıs'ı idare etti
Makarios sizden yıldırı Yunanlar

Makarios nerde varıp görmeli
Bu işin aslını ondan sormalı
Uzun sakallıdır göğs'armalıdır
Ona pek hor baktı güldü Yunanlar

Makarios devri geldi geçti
Kıbrıs adasını bıraktı kaçtı
Belki gitti İngiltere'ye düştü
Onu da defterden sildi Yunanlar

Makaryos dillerin destanı idi
Rumların bağı bostanı idi
Kıbrıs adasının başkanı idi
O sizden usandı yıldırı Yunanlar

Bakın Kıbrıs'ın son olaylarına
 Pek zulüm ettiler Türk köyelerine
 Lanet yağdı Yunan alaylarına
 Garip Türklere yanaştı Yunanlar

Kıbrıs adasının Atlılar Köyü
 Cenazeyle doldu dereler boyu
 Şu Urumlar içsin zehirli suyu
 Kıbrıs pezevengi puştı Yunanlar

Kahpe Yunan kâfirliğini bildirdi
 Atlılar Köyü'nü kana doldurdu
 Elli yedi kişiyi garip öldürdü
 Kudurdu dağları aştı Yunanlar

Rumlar bu işten siz ne duydunuz
 Dininiz yok kör şeytana uydunuz
 Bu garip canlara nasıl kıydınız
 Yine yaraları açtı Yunanlar

Yunanlı Türkleri ayırır seçer
 İçlerinde garip kalmışlar naçar
 Sizin fırsatınız bize de geçer
 Ne hak yere zâ'yat verdi Yunanlar

Urumların pek çoktur hasetleri
 Adayı mal etmek tüm maksatları
 Gizlediler kanlı çok cesetleri
 Sahipsiz Türkleri kırdı Yunanlar

Bugün er uyandım şafak atıyor
 Muratağa Köyü kana batıyor
 Seksen sekiz kişi şehit yatıyor
 İnsafsız Rumların puştı Yunanlar

Gittikçe kudurup Rumlar azıyor
Ölüleri sıra sıra düzüyor
Yalan değil gazeteler yazıyor
Bu işler tarihe geçti Yunanlar

Son savaşlar Muratağa Köyünde
Türk cenazeleri dere boyunda
Domuzluk var Urumların soyunda
Hep mundar geberdi şişti Yunanlar

Al kana boyandı o hilâl kaşlar
Kırmızı yanaklar ibrişim saçlar
İhtiyar babalar hem taze gençler
Cehennem narine düştü Yunanlar

Kan ile yoğruldu dereler düzler
Gözlerimiz ağlar bağrımız sızlar
Genç delikanlılar bakire kızlar
Rumlarla hep kaynaştı Yunanlar

Harpler bilinmedi aniden oldu
Hep gafil avlandı hem fani oldu
Türkler hep Kıbrıs'ın kurbanı oldu
Kahpe Urumların puştı Yunanlar

Kıbrıs Türklerinin çok fakirleri
Kader kurbanı oldu son ahırları
Doldurdular dereleri çukurları
Onlar Kıbrıs şehitleri Yunanlar

On iki sene evvel heyet kuruldu
Dünya devletleri sulha derildi
O zamanda birçok Rumlar kırıldı
Şimdi de sözünden caydı Yunanlar

Allah kuvvet versin ilerliyoruz
Yunanlılar başta yularlıyoruz
Adayı almaya kararlıyoruz
Yine torumuza düştü Yunanlar

Bu harp evvel Yunanlara duyuruldu
Çoğu öldü derelerde kıvrıldı
NATO içlerinden geri ayrıldı
Kanlı gömlekleri giydi Yunanlar

Hazari de deli gönül hazari
Vatana değmesin düşman nazarı
Pek güzeldir bu adanın üzeri
Yanlış fikirlere daldı Yunanlar

Akdeniz'in bir çok dalgaları var
Ağacı ormanı gölgeleri var
Bu adanın birçok bölgeleri var
Her semtin zevkini aldı Yunanlar

Kıbrıs adasını seyredip gören
Dünya zevkin alır içinde duran
Erenköy'ü Bolu hem Gaziveren
Çok yer de eyleşti kaldı Yunanlar

Akdeniz'e yakın şu Erenköy'ü
Güzel arazisi havası suyu
Aydoğan Altıncık onlar da iyi
Geniş bu adanın üstü Yunanlar

Güzel bölgeleri hep böyle kol kol
Her yere yapılmış düzgün şose yol
Lefke Gündoğdu hem de Limasol
Kasabalar köyler gezdi Yunanlar

Geçkale Meriç Şirin Serdarlı
 Bazılar bahçeli ayvalı narlı
 Lefke Girne Çiçekburnu zorlu
 Her köye bir plân çizdi Yunanlar

Bu ada pek güzel zevkine doyulmaz
 Asker düzüp harp etmeye kıyılmaz
 Kazası köyleri çoktur sayılmaz
 Türk köylerini söndürdü Yunanlar

Pek çoktur Kıbrıs adasın seven
 Güzel Sakarya ile Aydoğan
 Arnavutburnu'la Mehmetçiğe güven
 Ayrı ayrı isim verdi Yunanlar

Gitmeyelim aşağı yukarıya
 Arnavutburnu'yla hemi Sakarya
 Onlar meraklı servete paraya
 Bu yerleri zengin gördü Yunanlar

Geniştir Kıbrıs adasının üstü
 Hemi belli değil düşmanı dostu
 Halkı birbirine yapıyor kastı
 Kıbrıs'ın halkını kırdı Yunanlar

Bu bölgeleri gezmeli her hafta
 Görme Çiçekburnu hemi de Baf'ta
 Türkler hakikatte Rumlar hilafta
 Söz verdi yalan savurdu Yunanlar

Hep Türkler Kıbrıs'ı gidip göremez
 Düşmanlara bir taşını veremez
 Dost yurdunu gelip düşman saramaz
 Türk'ün yiğitliğin gördü Yunanlar

Bu adada pek çoktur düşüp kalkan
Bütün Urumların bağrını yakan
Lefke Gaziveren hem Günebakan
Gayri gülleriniz soldu Yunanlar

Gidip bu yerleri gezmesi pek zor
Zevkâriburnu'na yakındır Aktor
Pek ileri gitme Dükme'de kal dur
Bu ada pek ilham verdi Yunanlar⁴⁹

⁴⁹ Doğan Kaya, *Âşık Talibî Coşkun*, Sivas. Belediyesi Yay., Sivas, 2005, s. 356-365

Talibî Coşkun-2**Makarios**

Bakın şu Kıbrıs'ın kara bahtına
Makarios yakıştı mı tahtına
Yine Türkler eremedi ahtına
Şu adayı bir kurtaran olur mu

Tarihi macera Kıbrıs hayatı
Yirmi kazası var beş vilâyeti
Asayîşi bozuk yok emniyeti
Böyle sahipsiz bir vatan olur mu

Makarios Kıbrıs Cumhurreisi
Fazıl Küçük onun bir yardımcısı
Türkleri korumak hep iddiası
Ne hak yere bunca ziyan olur mu

Kıbrıs'ta var büyük bir Türk alayı
Hiç bir zaman olamaz harbin kolayı
Rumlar arıyor her belâyı
Şu düşmanları bir yıkan olur mu

İlân oldu Kıbrıs Cumhuriyeti
İhtilaf istemez Türk hürriyeti
Urum Yahudi'dir ekseriyeti
Onlar gibi dinsiz şeytan olur mu

Kıbrıs'ta var Türk askeri birliği
Cephelerde yiğitliği erliği
Türkler gördü acı seferberliği
Türk askeri gibi aslan olur mu

Türkler Kıbrıs'a gönüllü gidecek
Hain Urumlar'a süngü atacak
Adayı Anavatan'a katacak
Böyle bir davalı devran olur mu

Biz altta kalmayız düşer kalkarız
Hücum eder cepheleri yıkarız
Cumhurbaşkanıydın hain Makaryos
İdaresiz adam başkan olur mu

Elli sekizde Kıbrıs'a gidildi
Kararlar yazıldı imza atıldı
Bu ada sana emanet edildi
Kavgalı nizalı mesken olur mu

Müttefik devletler karar verdiler
Birlikte Atlantik Paktı kurdular
O zaman taksimi lâıık gördüler
Bütün bizim idi kısmen olur mu

İnsan ateşler mi kendi yerini
Vatanın uğruna verir eserini
Türlere verdiler üçte birini
Tasdikli senetler yalan olur mu

İnsan yaşadığı yurdu yakar mı
Milletini birbirine takar mı
Adam vatanına hain bakar mı
Asıl çakal olan aslan olur mu

Yiğit adamların namı duyulur
Şöhreti yükselir yurdu büyülür
Bunlar hep senin milletin sayılır
Böyle bir hainlik yapan olur mu

Urumları sen kışkırttın yelledin
O Türkleri hep sahipsiz belledin
Bu adanın halkı senin milletin
Kasa anahtarı çöpten olur mu

Adaya güzellik kuşatamadın
Yollarına asfalt döşetemedin
Milletini rahat yaşatamadın
At arabacısı kaptan olur mu

Has toprak gerek ki mahsul bitire
Hükümet gerek ki millet yetire
Bu hareketlerin çirkin hatıra
Milletini pula satan olur mu

Her adam vatanın aslanı olmaz
Aslan olmayanın meskeni olmaz
Dini olmayanın vicdanı olmaz
Katırın zinciri ipten olur mu

Makarios şimdi pek yeyilirsin
Deli dolu akar hem koyulursun
Türkiye'de doğdun Türk sayılırsın
Ürgüp'te köyün var yalan olur mu

Biz Müslüman Türk'üz Mevlâ kerimdir
Türk toprağı vatanımdır yerimdir
Türkiye'de büy'dün aslın Urum'dur
Cinsin bir Yahudi bilen olur mu

Makarios aslın Urum'un oğlu
Doğduğun köy güzel ormanlı dağlı
Hem de Kayseri'nin Ürgüp'e bağlı
Batıl dinler bir gün talan olur mu

İlk tahsili Türkiye'de bitirdin
Avrupa tahsilini ele getirdin
Cumhurbaşkan'oldun tahta oturdun
Hükümsüz emrini tutan olur mu

Türkiye'de doğdun kanın Türk değil
Ruhun bir ecnebi kinin Türk değil
Aslın bir Yahudi dinin Türk değil
Böyle inat papaz ruhban olur mu

İmzaya gelmezsin söz benim diyon
Düşün bir yol sen bu işe ne diyon
Yayımlar yapıyor bunca radyon
Bu haksız savaşlar ilân olur mu

Yine şımdınız hain Urumlar
Bütün adam olmazsınız yarımmlar
Sizden sorulacak hep bu cürümler
Dört garip Türklere meydan olur mu

Yorulmayız düşmanları yorarız
Beş yüzün yerine beş bin kırarız
Urumlar bunları sizden sorarız
Zaman gelecek ki tezden olur mu

Kudurmuş Kıbrıs'ın hain Urum'u
Hepsi şu Türklerin çarık sırımı
Şanlı ordumuzun Hava Kurumu
Türk kuvveti mevcut noksan olur mu

Kıbrıs'ta başladı kanlı savaşlar
 Harp başladı şiddetlendi yavaşlar
 Lefkoşe'de şehit düştü yurttaşlar
 Kötü Rumlar Türk'e yaman olur mu

Bin dokuz yüz altmış üçün yılında
 Çok kanlar döküldü Kıbrıs yolunda
 Urumlar köylerde çete halinde
 Dinsiz düşmanlardan aman olur mu

Kahraman Atatürk büyük atamız
 Tarihler anıyor yoktur hatamız
 Kıbrıs'ta ezelden bizim adamız
 Düşman ile ortak vatan olur mu

Urumlar Türk köyelerine daldılar
 Her biri yalandan çete oldular
 Bazı yurttaşları esir aldılar
 Hain Urumları kıran olur mu

Atatürk'e haber verin uyansın
 Kıbrıs'ın dağları kana boyansın
 O zaman kokmuş Rumlar dayansın
 Aslan Türk'e bir yan bakan olur mu

Rumlar bizim torumuza düşmeyin
 Türk emirleriyle yanıp pişmeyin
 Oradaki dört Türk'e karşı şişmeyin
 Pençemizden sağlam çıkan olur mu

Bize farzdır vatan uğruna ölmek
 Şanımızdır şehit ve gazi olmak
 Köhne Urumları karşımıza almak
 Bozuk millet temiz insan olur mu

Zarar edersiniz kâr edemezsiniz
 Dostu düşman eder yâr edemezsiniz
 Urumlar utanıp ar edemezsiniz
 Köpek ürdüğüne pişman olur mu

Çok kavga var bu adanın ucunda
 Bizim malımızdır eri- gecinde
 Büyük ada Akdeniz'in içinde
 Varıp görmedikçe seyran olur mu

Bu adanın çayır çimen özü var
 Mahsurlu dağları birçok düzü var
 Bu sebepten her devletin gayri var
 Beyhude dillere destan olur mu

Kıbrıs şehitlerini Türkler hep andı
 Namazlar kılındı çelenkler kondu
 Analar ağladı yürekler yandı
 Vatandaşlar böyle kurban olur mu

Kıbrıs'ın Türkleri umum geldiler
 Şehitlerin namazını kıldılar
 Ağladılar göz yaşlarını sildiler
 O taze gelinler yardan olur mu

Hastalar uçakla Kıbrıs'tan geldi
 Hastahanelerde tedavi oldu
 Çocukları kurtardı hep şifa buldu
 Doktorlar verirken yatan olur mu

Kıbrıs Türklerinin bahtı karalı
 Ankara'ya geldi birçok yaralı
 Ziyarete geldi çok Ankaralı
 Hastalar gülüp şaduman olur mu

Kıbrıs'tan gelen hastaları gördüm
Hep de ayrı ayrı hâl hatır sordum
Kızılay'dan oldu çok büyük yardım
Bu ilaçlar derde derman olur mu

Yarahlılar hastaneye yattı
Doktorlar güzelce tedavi etti
İlaçlar yapıldı yaralar bitti
Bazı da vadesi yeten olur mu⁵⁰

⁵⁰ Doğan Kaya, *Âşık Talibî Coşkun*, Sivas Belediyesi Yay., Sivas, 2005, s. 374-379.

Ülfeti

(Ürfetin Yıldırım, 1951, Şarkışla-Saraç Köyü)

Kıbrıs Destanı

Söz atma be hain attığın kimdir
Biz uzanan elleri kıranlardanız
Yeter masumlardan yükünü indir
Haksızın başına vuranlardanız

Eğer unuttunsa düşün ezeli
Dünyayı biz kurduk biziz temeli
Yedimde büyüdün hey alçak seni
Cihana atalık edenlerdeniz

İrkımız yücedir yüceden yüce
Yolumuz hak yolu inceden ince
Kükreler Mehmetçikler cenge girince
Allah Allah deyip coşanlardanız

Silkin Anadolu yerinden silkin
Kıbrıs'a göz koymuş bir kötü miskin
Zafer Mehmetçiğin kılıcı keskin
Tarih destanım yazanlardanız

Kızdırma aslanı kükreler yerinden
Kimse kurtaramaz seni elimden
Haykırırsam dünya yanar dilimden
Bin bir parça olan atomlardanız

Ben ulu bir milletin elik koluyum
Damarımda zaferlerle doluyum
Yüce Atatürk'ün şehit oğluyum
Doğudan batıya taşanlardanız

Türküm barışçuyım hakkı bilirim
Nasip et Allah'im düşman kıruyım
Şehit ol ÜLFETİ murat aluyım
Cennet yolu gibi koşanlardanız⁵¹

⁵¹ Ürfettin Yıldırım, *Ozan Aşık Ülfeti-Ben Dünyaya Niye Geldim*, Yorum Basın, Ankara, 2008, s. 70-71.

Vacip Eser

(Zara-Sögütüağıl, 1911-1987)

Kıbrıs'a

Albayı yarbayı hep şehit verdik
Türk aslanlarını cephede gördük
Kuzgun gibi geberikler sürüdük
Sesini çıkarma hey kahpe Yunan

Türk ordusu aslan hiç durmaz geri
Ölen şehitlerin cennettir yeri
Bin Urum'a yeter Türk'ün bir eri
Sesini çıkarma hey kahpe Yunan

Beşparmak Dağı'da tutulduk harbe
Uçaklar kalkıyor cenuba garba
Urum'un başına vurdular darbe
Sesini çıkarma hey kahpe Yunan⁵²

⁵² İsmail Hakkı Acar, *Zara Folkloru*, II. Baskı, Sivas, 1990, s. 89-92.

Yavuz Cantürk

(Zara, 1939)

Kıbrıs Destanı

20 Temmuz şahlandı Türk'ün ordusu
Bir kalp oldu o gün vatan yavrusu
Olur mu hiç Türk'te savaş korkusu
Şaha kalktı çünkü şanlı ordumuz

Bir melekti gökten inen ordumuz
Elli yılda aşka geldi süngümüz
Biz Türk'üz kimseden yok korkumuz
Tüm dünyaya dedi şanlı ordumuz

Tarih şahit dedirtmedi kimse pes
Kissinger Kalahan Mavros Klerides
Anladı dünyada öğrendi herkes
Diz çöktürdü yüce şanlı ordumuz

Kıbrıs dedik Kıbrıs sözü işittik
Bu davada tüm dünyayla çekiştik
Kıbrıs için gücümüzde pekiştik
Karar verdi çünkü şanlı ordumuz

Yavru vatan aç kolunu geliriz
Öcünü koymaz dersin veririz
Senin için gerekirse ölürüz
İki defa ispat etti şanlı ordumuz

Şehit verdik gazi olduk bu yolda
Akacak kan durmaz derler damarda
İspat ettik bunu yavru vatanda
Önder oldu bunda şanlı ordumuz

Bütün dünya çevirdi Türk'e gözünü
Anladı ki Türkler tutar sözünü
Sonunda Kıbrıs'ta Türk'ün yüzünü
Ordumuz güldürdü şanlı ordumuz⁵³

⁵³ İsmail Hakkı Acar, *Zara Folkloru*, II. Baskı, Sivas, 1990, s. 99.

Yusuf Çınar-1
(Zara-Akören Köyü, 1940)

Kıbrıs Şehitleri'ne Ağıt
Sene dokuz yüz yetmiş dört yılında
Şehitler bayrağa sarılı geldi
Şanlı ordumuz Kıbrıs yolunda
Şehitler bayrağa sarılı geldi

E. O. K. Enosis birden saldırdı
Çoluk çocuk masumları öldürdü
Mehmetçik zalime haddin bildirdi
Şehitler bayrağa sarılı geldi

Nikos Samson çıkardı bu savaşı
Akıttı mazluma kan ile yaşı
Yürüdü Kıbrıs'a çavuş, onbaşı
Şehitler bayrağa sarılı geldi

Mehmetçik adaya vardı dayandı
E. O. K. Çetesi hemen uyandı
Yeşil Kıbrıs al kanlara boyandı
Şehitler bayrağa sarılı geldi

Arayı bozuyor İngiliz, Yunan
Ordumuz adada oldu kahraman
Kahpedir kalleştir arkadan vuran
Şehitler bayrağa sarılı geldi

Yüz beş köyü birden yakıp yıktılar
Masum insanlara kurşun sıktılar
Güneyden kuzeye nifak soktular
Şehitler bayrağa sarılı geldi

Âdem Yavuz derler Sivas elinden
ÇINAR'ım Mehmetçik korkmaz ölümden
Silahı süngüsü düşmez belinden
Şehitler bayrağa sarılı geldi⁵⁴

⁵⁴ Asiye İşleyen, *Halk Şairi Yusuf Çınar*, Sivas-2014, s. 87. (Basılmamış Lisans Tezi).

Yusuf Çınar-2**1974 Kıbrıs Destanı**

Beşparmak dağları dumandır duman
Şahlandı ordumuz verir mi aman
Karaoğlanoğlu büyük kahraman
Akdeniz'e giden yollar bizimdir

Genel Kurmay Başkanı Semih Sancar
Büyük Millet Meclisi'nde verildi karar
Beş yüz bin Mehmetçik geride var
Silahlı süngülü erler bizimdir

E.O.K. Enosis her yanı yaktı
Çeteler bir oldu evleri yıktı
Sağ olsun Denктаş ortaya çıktı
Şahlanan yiğitler erler bizimdir

Başbakan Ecevit bütün bakanlar
Tarihe yazıldı kanlı destanlar
Kalkacak yerinden şehit yatanlar
Beş yüz şehit akan kanlar bizimdir

Atlı muratlı yüz beş köy yakıldı
Yavru vatan için kanalar döküldü
Bayrağımız Lefkoşa'ya dikildi
Hala sultan kutsal yerler bizimdir

Nikos Samson derler kanları saçtı
Kahrolsun Makaryos geriye kaçtı
ÇINAR'ım ordumuz adaya geçti
Kahraman yiğitler erler bizimdir⁵⁵

⁵⁵ Asiye İşleyen, *Halk Şairi Yusuf Çınar*, Sivas-2014, s. 235. (Basılmamış Lisans Tezi).

Yüzbaşıoğlu-1

(Hasan Yıldırım, Şarkışla-Saraç Köyü, 1916-1986)

Kıbrıs Destanı

Bir mektup yazayım Kıbrıs eline
Götürün dostlara verin turnalar
Canım kurban yeşil ada yoluna
Bir gece orada kalın turnalar

Tez yetişin geçirmeyin zamanı
Sizinle ettiğim ahd ü amanı
Dert müzesindeki Namık Kemal'ı
Ziyaret eyleyin gelin turnalar

Türk ordusu adamıza vardı mı
Hasret toprağına yüzün sürdü mü
Fazıl Küçük selamına durdu mu
Oranın başkanı bilin turnalar

Biz de görseydik o güzel yurdu
Bizler görmediysek ordumuz gördü
O Türk binasını Atatürk kurdu
Sizler de haberdar olun turnalar

Bozmayın katarı sıraya dizin
Lefkoşa üstünde dolaşın gezin
Her ne görürseniz bizlere yazın
Hasretle gözleriz salın turnalar

YÜZBAŞOĞLU olsun iki gözünüz
O yurt bizim seviniyor özümüz
Tarihi sözümüz dertli sazımız
Ağlayarak yazdı elim turnalar⁵⁶

⁵⁶ Ürfettin Yıldırım, *Ozan Aşık Ülfeti-Ben Dünyaya Niye Geldim*, Yorum Basın, Ankara, 2008, s. 102. / Servet Yıldırım (Ozan Emanetî), *Sivaslı Âşık Hasan Yüzbaşıoğlu (Mihmanî) ve Ailesindeki Diğer Âşıklar*, Kültür Ajans Yay., Ankara, 2017, s 111.

Yüzbaşıoğlu-2

Kıbrıs'a Sefer

Türk milleti sığmaz oldu yurduna
 Önünde setleri bozdu varıyor
 Bir dünya dayanmaz Türkün merdine
 Yine tarihleri yazdı varıyor

Yine kışpetini giydi koçaklar
 Mert meydanı bizim kaçman alçaklar
 Katar katar oldu gökte uçaklar
 Sis ile semayı çizdi varıyor

Bizlere bu emri Atam buyurdu
 Türk narası dağı taşı doyurdu
 Silah başı yaptı hazırdır ordu
 Taktı süngüsünü kızdı varıyor

Ey alçak Makaryos aldın mı payın
 Çünkü kanın bozuk namerttir soyun
 Güvendiğin var mı Yunan mı dayın
 Yiğitler hileni sezdi varıyor

YÜZBAŞIOĞLU söyler sözleri haklı
 Ata ran Öğüdü sinemde saklı
 Kara da hava da deniz de zırlı
 Deldi Akdenizi yüzdü varıyor⁵⁷

⁵⁷ Ürfettin Yıldırım, *Ozan Aşık Ülfeti-Ben Dünyaya Niye Geldim*, Yorum Basın, Ankara, 2008, s. 103.

Ziya Başer,
(İlhamî, Kangal, 1909-1985)

Daim Kıbrıs Kıbrıs Derdi Ordumuz

Arz edem efendim bu destanımı
Cesaret babında birdi ordumuz
Kıbrıs'tan açayım be destanımı
Daim Kıbrıs Kıbrıs derdi ordumuz

Siyasî partiler yek-vücut oldu
Meclis hükümete tam yetki verdi
Güvenlik kurulu karara vardı
Alarm vaziyette durdu ordumuz

Sayın Korutürk'le Bülent Ecevit
Sancar paşa verdi orduya öğüt
Sağ kalanlar gazi ölenler şehit
Manevî kazanca erdi ordumuz

Her iş tamam oldu yirmi temmuzda
Dua merasimi olundu eda
Çıkarma başladı havada suda
Seherde Kıbrıs'a girdi ordumuz

Havalandı jetler etti temaşa
Ordunun başında Aktulga Paşa
Aldılar Girne'yi düştü Lefkoşe
O hain Yunan'ı kırdı ordumuz

Kıbrıs'ın etrafı bahçeli bağlı
Ön safta gidiyor Karoğlan oğlu
Hücum emri verdi hem sağlı sollu
Hava alanını sardı ordumuz

Kimşenin mülkünde yoktur gözümüz
 Garantimiz vardır merttir sözümüz
 Çok destanlar yazar şanlı gazimiz
 Orda karargâhı kurdu ordumuz

Şahlandı gururu galana geldi
 Kırk sekiz saatte hedefi buldu
 Tarihin başında yerini aldı
 Üç günde büyük iş gördü ordumuz

Türklüğün şanına lâıık iş gördü
 Kahir yumruğunu başına vurdu
 O berbat mahlûku hesapsız kırdı
 Ak denize doğru sürdü ordumuz

Şehit verdik elli yedi kahraman
 Birisine feda bin beş yüz Yunan
 Mekânları olsun riyazü'l-cinan
 Dağıttı zulmeti nurdu ordumuz

Harika yaratır Türkün süngüsü
 Bir daha duyuldu şöhreti sesi
 Kendi vakur fakat ağır sillesi
 Rumlara çok yara vurdu ordumuz

Damarında ecdadının kanı var
 Tarihlerde şerefiyle şanı var
 Göğsü demir içinde imanı var
 Çökertti haşinini serdi ordumuz

Suratında belli yediği şamar
 Türkler bî-edep o Yunan'a kadar
 Sana insan desem el beni kınar
 Beş Parmak dağını yardı ordumuz

Müsterih uyusun ata İnönü
Hamd olsun Allâh'a gösterdi
Bunu Yayıldı dünyaya şöhreti şanı
Yıldırımlar gibi vardı ordumuz

Yükseldi tansiyon kabardı öfke
Kükredi mehmetçik dayan bu defa
Elimize geçti Magos'a Lefke
..... hakkını sordu ordumuz

ZİYÂ BAŞER der ki ey Ganî Huda
Kıbrıs'ta canını eyleyen feda
Nur içinde yatsın aziz şüheda
Şerefli bir sınav verdi ordumu⁵⁸

⁵⁸ Yunus Apaydın-Ali Çavuşoğlu, *Kangallı Âşık İlhamî ve Şiirleri*, Akçağ Yay., Ankara, 2004, s. 220-223.

KAYNAKÇA

- Acar, Ahmet, *Garip Mezarı*, (Haz. Erol Acar), Suat Ofset, Sivas, 2014.
- Acar, İsmail Hakkı, *Zara Folkloru*, II. Baskı, Sivas, 1990.
- Alasya, H. Fikret, *Kıbrıs ve Rum-Yunan Emelleri*, KKTC Eğitim ve Kültür Yayınları:24, 1992.
- Apaydın, Yunus -Ali Çavuşoğlu, *Kangallı Âşık İlhamî ve Şiirleri*, Akçağ Yay., Ankara, 2004.
- Aşık Doğ, *Hayatı ve Şiirleri, Ses ve Nefes-Çobanın Çiçekleri*, İstanbul, 2003.
- Ayral, Alpaslan, *Âşık Alenî*, Sivas, 1995.
- Coşkun, Talibî, *Kıbrıs Destanı*, Ankara, 1975.
- Darıcı, Kırıl, *Delilyas Kasabası Folkloru*, 1996. (Basılmamış Lisans Tezi).
- Ertekin, Ali, *Çile Pınarı*, Sivas, 1968.
- Gürünlü Âşık Gülhanî, *Ben Beni Bilince*, Ank., 1992.
- Hınçer, İhsan, "Kıbrıs Zaferi, Ozanlarımız ve Yapılan Plaklar", *TFA*, XVI (307), 2.1975.
- İşleyen, Asiye, *Halk Şairi Yusuf Çınar*, Sivas-2014. (Basılmamış Lisans Tezi).
- Karataş, Mikat, *Yıldız Tek yıldız*, Sivas, 2000.
- Kaya, Doğan, *Âşık Talibî Coşkun*, Sivas. Belediyesi Yay., Sivas, 2005.
- Kaya, Doğan-Serhat Sabri Yılmaz, *Âşık Derdimend Ana*, Kangal Belediyesi Yay., Sivas, 2019.
- Kesten, Fikret, *Şükranî*, Sivas, 1996.
- Merdanoğlu, Âşık Musa, *Ozanın Feryadı*, Ankara, 1996.
- Oğuzcan, Ümit Yaşar, *Dostlar Beni Hatırlasın*, İstanbul, 1973.
- Özkan, Âşık Ali İzzet, *Kırk Ambar*, İstanbul, 1974.
- Özkan, Âşık Ali izzet, *Kırkambar*, İstanbul, 1974.
- Özkan, Âşık Ali İzzet, *Teller de Muradını Alsın*, Baskı yeri yok, 1958.

Pürlü, Kadir, *Âşık Ali Dayı Hayatı ve Şiirleri*, Sivas, 1992.

Tamer, Duran, *Tut Ellerimden*, Günce Yayınları, Ankara, 2018.

Tuncer, Cafer, *Var Efendim Var*, (Haz. Ahmet Özdemir), Bayrak Yayımcılık Matbaacılık, İstanbul, 1988.

Turgut, Gönül, *Ali İzzet Özkan-Sürmeli*, İstanbul Matbaası, İstanbul, 1966.

Yıldırım, Servet (Ozan Emanetî), *Sivashlı Âşık Hasan Yüzbaşıoğlu (Mihmanî) ve Ailesindeki Diğer Âşıklar*, Kültür Ajans Yay., Ankara, 2017.

Yıldırım, Ürfettin, *Ozan Aşık Ülfeti-Ben Dünyaya Niye Geldim*, Yorum Basın, Ankara, 2008.

Yılmaz, Serhat Sabri, *Alacahanlı Halk Şairleri Monografisi*, Haziran, 2015.

----- O -----